

IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOJ REVIZIJI

SVEUČILIŠTA U MOSTARU

za 2017. godinu

Broj: 01-02-08-14-3-17-1509-5/17

Sarajevo, rujan 2018. godine

SADRŽAJ

I	MIŠLJENJE REVIZORA	1
1.	MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA	1
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	2
II	KRITERIJI ZA REVIZIJU.....	5
III	IZVJEŠĆE O REVIZIJI	6
1.	UVOD	6
2.	PREDMET, CILJ I OBUDAM REVIZIJE.....	8
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	8
4.	SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	8
5.	ORGANIZACIJA I RAD SVEUČILIŠTA U MOSTARU.....	11
6.	PLANIRANJE, DONOŠENJE FINANCIJSKOG PLANA I IZVJEŠĆIVANJE	14
7.	FINANCIJSKA IZVJEŠĆA.....	17
7.1	GODIŠNJE IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU PRORAČUNA	17
7.1.1	Prihodi i primici	17
7.1.1.1	Neporezni prihodi	17
7.1.1.2	Primljeni transferi i donacije	19
7.1.2	Rashodi, izdaci i financiranje.....	22
7.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	22
7.1.2.2	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	25
7.1.2.3	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	25
7.1.2.4	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	28
7.1.3	Finansijski rezultat.....	29
7.2	BILANCA STANJA	29
7.2.1	Gotovina	30
7.2.2	Kratkoročna aktivna razgraničenja.....	30
7.2.3	Stalna sredstva	32
7.2.4	Kratkoročne tekuće obveze.....	33
7.2.5	Kratkoročni krediti i zajmovi.....	34
7.2.6	Kratkoročne obveze prema zaposlenicima	34
7.2.7	Kratkoročna pasivna razgraničenja	35
7.2.8	Dugoročni krediti i zajmovi.....	35
7.2.9	Dugoročna pasivna razgraničenja	36
7.2.10	Popis sredstava i obveza.....	37
7.3	IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA.....	39
8.	JAVNE NABAVE	40
9.	KOMENTAR	41
IV	PRIVITAK GODIŠNJA KONSOLIDIRANA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA	42
	Konsolidirano Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2017. godinu.....	43
	Konsolidirana Bilanca stanja na dan 31.12.2017. godine	46
	Konsolidirano izvješće o novčanim tijekovima Period izvješćivanja od 01.01. do 31.12.2017. godine.....	47

I MIŠLJENJE REVIZORA

Mišljenje revizora se daje temeljem provedene finansijske revizije koja uključuje reviziju finansijskih izvješća i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvješćima sa zakonskim i ostalim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Uvod

Izvršili smo reviziju konsolidiranih finansijskih izvješća **Sveučilišta u Mostaru za 2017. godinu** koji uključuju: Račun prihoda i rashoda, Bilancu stanja, Izvješće o novčanim tijekovima, Izvješće o kapitalnim izdacima i financiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnje izvješće o izvršenju proračuna i Analizu izvršenja proračuna – tekstualni dio.

Odgovornost rukovodstva za finansijska izvješća

Rukovodstvo **Sveučilišta u Mostaru** odgovorno je za izradu i fer prezentiranje finansijskih izvješća sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja, koji je definiran Zakonom o proračunima u FBiH, Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentiranje finansijskih izvješća koji ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izraziti mišljenje o finansijskim izvješćima temeljem provedene revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija u FBiH i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1000-1810). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i provedemo na način koji omogućuje da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijska izvješća **Sveučilišta u Mostaru** ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prevare i greške. Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvješćima. Izbor postupka se temelji na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvješćima uslijed prevare ili greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra unutarnje kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentiranje finansijskih izvješća u cilju odabira revizijskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti unutarnjih kontrola. Revizija uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvješća. Revizor također, ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju unutarnje revizije i sustav unutarnjih kontrola.

Međutim, zbog pitanja opisanog u Temelju za suzdržano mišljenje nismo mogli pribaviti dovoljne i primjerene revizijske dokaze za osiguranje temelja za revizijsko mišljenje.

Temelj za suzdržano mišljenje

1. **Sačinjena konsolidirana finansijska izvješća ne odražavaju činjenično stanje, s obzirom da u istim nisu obuhvaćeni podaci za šest Instituta kojima je osnivač Sveučilište u Mostaru, što nije sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH i članku 60. Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Rektorata. Nisu prezentirana finansijska izvješća, kao ni ostala relevantna dokumentacija vezana za poslovanje istih u 2017. godini. Zbog značajnosti navedenog nismo imali pouzdan temelj da u potpunosti izrazimo mišljenje o konsolidiranim finansijskim izvješćima Sveučilišta u Mostaru za 2017. godinu (točka 6. Izvješća).**

Suzdržano mišljenje

Zbog važnosti pitanja opisanog u Temelju za suzdržano mišljenje, nismo mogli pribaviti dovoljne i primjerene revizijske dokaze za osiguranje temelja za revizijsko mišljenje. Sukladno tomu ne izražavamo mišljenje o konsolidiranim finansijskim izvješćima **Sveučilišta u Mostaru**, na dan 31.12.2017. godine.

Skretanje pozornosti

Bez kvalifikacije na dano mišljenje o finansijskim izvješćima, skrećemo pozornost na sljedeće:

- **Uključivanje suosnivača u daljnje financiranje Sveučilišta u Mostaru, sukladno Sporazumu o pravima i obvezama suosnivača nad Sveučilištem u Mostaru, Zakonu o visokom obrazovanju u Hercegovačko – neretvanskoj županiji i Statutu Sveučilišta u Mostaru, neophodno je kako bi se omogućilo funkcioniranje Sveučilišta u Mostaru i ispunjenje zadaća koje su definirane navedenim Zakonom i Statutom (točke 7.1.1.2 i 7.2.2 Izvješća).**

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Uvod

Izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvješćima **Sveučilišta u Mostaru za 2017. godinu**, sa značajnim zakonima i drugima propisima.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentiranje finansijskih izvješća, rukovodstvo **Sveučilišta u Mostaru** je također, odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvješćima sukladne propisima kojima su regulirane i potvrđuje da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensku, svrshodnu i zakonitu uporabu sredstava odobrenih proračunom institucije za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora

Reviziju usklađenosti smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija u FBiH i ISSAI 4000-Standard za reviziju usklađenosti. Pored gore navedene odgovornosti izražavanja mišljenja o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tomu jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvješćima, u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Ova odgovornost uključuje provođenje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tomu je li poslovanje **Sveučilišta u Mostaru za 2017. godinu** prema definiranim kriterijima, sukladno zakonima i drugim propisima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dovoljni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Temelj za negativno mišljenje

1. **Sukladno članku 128. Zakona o visokom obrazovanju u Hercegovačko – neretvanskoj županiji, Sveučilište u Mostaru je bilo obvezno da u roku dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona (22.04.2012. godine) izvrši proces integracije. Aktivnosti na provođenju procesa integracije započete su u 2017. godini, ali iste nisu okončane do 31.12.2017. godine (točka 5. Izvješća).**

2. Prilikom pripreme i izrade finansijskog plana, kao i kod proračunskog izvješćivanja, nije se dosljedno pridržavalo odredbi Zakona o proračunima u FBiH i Pravilnika o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH. Finansijski plan nije usvojen za sve pravne osobe koje sukladno člancima 55. i 56. Zakona o visokom obrazovanju u Hercegovačko – neretvanskoj županiji predstavljaju ustrojbene jedinice Sveučilišta u Mostaru (točka 6. Izvješća).
3. Prilikom evidentiranja prihoda po temelju upisnina i školarina nije se pridržavalo odredbi članka 76. Zakona o proračunima u FBiH, što je imalo za posljedicu da je na datum bilance ukupan finansijski rezultat podcijenjen, a kratkoročna razgraničenja precijenjena najmanje za iznos od 1.346.534 KM koliko na datum bilance iznose razgraničenja po navedenom temelju u knjigovodstvenoj evidenciji četiri fakulteta koja su bila predmetom finansijske revizije. S obzirom da predmetom revizije nisu bila finansijska izvješća svih pravnih osoba u sastavu Sveučilišta u Mostaru, nismo u mogućnosti potvrditi iskazani finansijski rezultat (točke 7.1.1.1 i 7.1.3 Izvješća).
4. U knjigovodstvenoj evidenciji Filozofskog fakulteta neutemeljeno je izvršeno priznavanje prihoda na ime školarina čija se naplata očekuje u 2018. godini, što nije sukladno članku 76. Zakona o proračunima u FBiH (točka 7.1.1.1 Izvješća).
5. Ne možemo potvrditi utemeljenost zaključivanja ugovora o djelu za obavljanje redovitih, sistematiziranih poslova koji se obavljaju u kontinuitetu tijekom cijele godine, a posebno zaključivanje ugovora o djelu za izvođenje nastave. Naprijed navedeno nije sukladno odredbama Zakona o radu, Zakona o obveznim odnosima, kao ni Statutu Sveučilišta u Mostaru. Za angažiranje nastavnog osoblja i stručnih suradnika temeljem ugovora o djelu za obavljanje redovnih poslova, obračun i uplata pripadajućih poreza i doprinosa nisu izvršeni kao za redovan rad sukladno odredbama Zakona o porezu na dohodak i Zakona o doprinosima (točka 7.1.2.3 Izvješća).
6. Fakultet prirodoslovno – matematičkih i odgojnih znanosti i Filozofski fakultet nemaju u stalnom radnom odnosu 50% nastavnika i suradnika za obvezne i stručne predmete usko vezane za područje studija, odnosno ne zadovoljavaju pedagoške standarde sukladno članku 13. Uredbe o kriterijima, standardima i normativima u visokom obrazovanju u Hercegovačko – neretvanskoj županiji (točka 7.1.2.3 Izvješća).
7. Nisu usuglašena stanja gotovine iskazana na kraju godine u Izvješću o novčanim tijekovima i Bilanci stanja, s obzirom da je na dan 31.12.2017. godine u Izvješću o novčanim tijekovima iskazana gotovina za 835.068 KM manje u odnosu na gotovinu iskazanu u Bilanci stanja. Posljedica navedenog je da finansijska izvješća nisu sačinjena sukladno Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH (točke 7.2.1 i 7.3 Izvješća).
8. Nije proveden popis kratkoročnih i dugoročnih razgraničenja na Rektoratu, gotovine, kratkoročnih obveza i razgraničenja na Ekonomskom fakultetu i obveza prema bankama i obveza za školarine i upisnine na Filozofskom fakultetu za 2017. godinu, niti je izvršen u zakonom definiranom roku. Samim time nije izvršeno ni usuglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, kako je to predviđeno odredbama članaka 25., 26. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH (točka 7.2.10 Izvješća).

Negativno mišljenje

Prema našem mišljenju, zbog značaja stavki opisanih u Temelju za negativno mišljenje, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u konsolidiranim finansijskim izvješćima **Sveučilišta u Mostaru** za 2017. godinu nisu sukladne, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima kojima su regulirane.

Sarajevo, 28.09.2018. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić, dipl.oec.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić, dipl.oec.

II KRITERIJI ZA REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine, u okviru finansijske revizije provodi i reviziju finansijskih izvješća i reviziju usklađenosti. Revizija usklađenosti, u okviru finansijske revizije, podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo je li dani predmet revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvješćima, sukladan odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Kriteriji za reviziju finansijskih izvješća su sljedeći:

- Zakon o proračunima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu proračuna u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu proračuna u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Kriterij za reviziju usklađenosti su sljedeći:

- Zakon o proračunima u FBiH;
- Finansijski plan Sveučilišta u Mostaru za 2017. godinu;
- Zakon o javnim nabavama;
- Zakon o radu;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o obveznim odnosima;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o visokom obrazovanju u Hercegovačko – neretvanskoj županiji;
- Statut Sveučilišta u Mostaru;
- Uredba o kriterijima, standardima i normativima u visokom obrazovanju u Hercegovačko – neretvanskoj županiji;
- Pravilnik o plaćama, naknadama i drugim primanjima zaposlenika Ekonomskog fakulteta;
- Pravilnik o radu Filozofskog fakulteta;
- Pravilnik o radu Pravnog fakulteta;
- Pravilnik o radu Fakulteta prirodoslovno – matematičkih i odgojnih znanosti;
- Pravilnik o radu Sveučilišta u Mostaru.

III IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. UVOD

Sveučilište u Mostaru (u dalnjem tekstu - Sveučilište) utemeljeno je Uredbom o osnivanju i radu Sveučilišta u Mostaru u vrijeme rata ili neposredne ratne opasnosti¹, donesenom od strane Hrvatskog vijeća obrane Hrvatske zajednice Herceg – Bosne, kao javna znanstvena i nastavna ustanova pod nazivom Republika Bosna i Hercegovina, Hrvatska zajednica Herceg – Bosna, Sveučilište u Mostaru. Sukladno navedenoj Uredbi, Sveučilište je pravna osoba koja je preuzeila svu pokretnu i nepokretnu imovinu, te prava i obveze dotadašnjeg Univerziteta „Džemal Bijedić“ i njegovih članica: Pedagoške akademije, Mašinskog fakulteta, Pravnog fakulteta, Ekonomskog fakulteta, Građevinskog fakulteta i Razvojnog instituta APRO, te je njihov univerzalni pravni sljednik.

Odlukom Skupštine Županije Zapadnohercegovačke², Odlukom Skupštine Županije Posavske³, Odlukom Skupštine Hercegbosanske županije⁴, Odlukama Općinskih vijeća općina s hrvatskom većinom iz Županije Hercegovačko – neretvanske (Čitluk, Čapljina, Rama/Prozor, Stolac, Ravno)⁵ i Odlukom Općinskog vijeća općine s hrvatskom većinom iz Županije Središnja Bosna (Kreševo)⁶ prihvaćena su suosnivačka prava nad Sveučilištem. Predmetnim odlukama definirano je da će točan udio prava i obveza koja proistječe iz suosnivačkog dijela sporazumom naknadno utvrditi svi suosnivači. Na temelju navedenih odluka Glavno vijeće HZHB je 04.10.2000. godine donijelo Odluku o prijenosu osnivačkih prava nad Sveučilištem u Mostaru, kojom je također definirano da će točan udio prava i obveza svih suosnivača naknadno odrediti suosnivači posebnim sporazumom. Temeljem svih navedenih odluka o prihvaćanju suosnivačkih prava nad Sveučilištem, naprijed navedene Županije i Općine zaključile su 19.10.2000. godine Sporazum o pravima i obvezama suosnivača nad Sveučilištem u Mostaru. Navedenim Sporazumom definirani su suosnivački udjeli: Županija Zapadnohercegovačka 26%, Hercegbosanska županija 13%, Županija Posavska 11%, Općine s hrvatskom većinom u Hercegovačko – neretvanskoj županiji po 6,7% što ukupno iznosi 33,5%, općine s hrvatskom većinom u Županiji Središnja Bosna (Kreševo) 16,5 %, te financiranje Sveučilišta sukladno suosnivačkim udjelima, a prema godišnjem proračunu Sveučilišta. **Na Županijskom sudu u Mostaru izvršen je upis promjene osnivača i prijenos osnivačkih prava i obveza 16.11.2000. godine, na način da su samo upisani podaci o nazivima novih suosnivača. Osim toga, prezentirane su odluke Općinskih vijeća predmetnih općina iz 2014. godine o prijenosu suosnivačkog udjela nad Sveučilištem u korist Hercegovačko – neretvanske županije i Županije Središnja Bosna, ali prijenos suosnivačkih udjela nije registriran na sudu.**

Osnovna djelatnost Sveučilišta utvrđena je Zakonom o visokom obrazovanju u Hercegovačko – neretvanskoj županiji⁷ (u dalnjem tekstu – Zakon) i člankom 18. Statuta, a osobito se odnosi na: izvođenje programa prvog, drugog i trećeg ciklusa visokog obrazovanja; realizacija programa razvoja visokog obrazovanja i znanstveno – istraživačkog i umjetničkog rada sukladno standardima i normativima; praćenje primjene nastavnih planova i programa, te cjelovitost ispitivanja radi izmjena ili inovacija u istim; ujednačavanje kriterija za upis studenata; utvrđivanje Sveučilišnih programa znanstveno – istraživačkog i umjetničkog rada; suradnja sa znanstvenim, istraživačkim i umjetničkim ustanovama u zemlji i inozemstvu radi unapređivanja i razvijanja djelatnosti visokog obrazovanja; utvrđivanje Sveučilišnog izdavačkog plana koji obuhvaća udžbeničku i drugu znanstvenu, stručnu i umjetničku literaturu, ustroj i razvoj jedinstvenog informacijskog dokumentacijskog sustava Sveučilišta; organiziranje programa stjecanja znanja i izdavanje certifikata; obavljanje i druge djelatnosti neophodne za izvršenje osnovnih djelatnosti Sveučilišta.

¹ „Narodni list HZHB“, br. 06/92

² Odluka br. 01-XV-168/00 od 14.09.2000. godine

³ Odluka br. 01-02-33/00 od 14.09.2000. godine

⁴ Odluka br. 01-02-84/2000 od 15.09.2000. godine

⁵ Čitluk broj 01-104/00 od 25.09.2000. godine, Čapljina broj 01-012-8/2 od 09.03.2000. godine, Rama/Prozor br. 01-023-29/00 od 22.09.2000. godine, Stolac br. 01-VI-001/00 od 18.09.2000. godine, Ravno br. 01-147/00 od 22.09.2000. godine

⁶ Kreševo br. 01-38-1066/00 od 22.09.2000. godine

⁷ „Sl. novine HNŽ“, br. 04/12

Tijela Sveučilišta su: Upravno vijeće, Senat i Rektor.

Upravno vijeće je, prema Zakonu i Statutu, najviše tijelo upravljanja Sveučilištem koje ima devet članova. Sukladno članku 33. Statuta, pet članova Upravnog vijeća imenuju osnivači, a četiri člana Senat svojom odlukom, nakon provedenog javnog natječaja. Mandat članova Upravnog vijeća traje četiri godine, a članovi Vijeća između sebe biraju predsjednika i zamjenika predsjednika. Sukladno Odlukama Upravnog vijeća o verifikaciji mandata članovima Upravnog vijeća⁸ čine ga sljedeći članovi: dr.sc. Branko Krišto (Predsjednik); dr.sc. Sanja Bazina Crnokić (zamjenik Predsjednika); Đuro Topić, dipl.ing.; dr.sc. Svjetlana Stanić Koštroman; dr.sc. Davorka Šaravanja; dr.sc. Zdenko Klepić; dr.sc. Iko Skoko; Ivan Vukoja i dipl.soc. Radoje Vidović, prof.⁹

Senat, najviše akademsko tijelo Sveučilišta, čini 18 članova: rektor, četiri prorektora, 11 dekana i dva predstavnika studenata.

Rektor rukovodi, predstavlja i zastupa Sveučilište. Bira ga Senat iz reda redovitih profesora sukladno Zakonu i Statutu, na temelju javnog natječaja, na mandat od četiri godine i isti može biti ponovo izabran. Funkciju rektora obnašala je prof.dr.sc. Ljerka Ostojić do 30.09.2017. godine, sukladno Odluci Upravnog vijeća kojom je definirano da mandat rektorici i prorektorima traje do 30.09.2017. godine, a mandat novom rektoru, prof.dr.sc. Zoranu Tomiću, traje od 01.10.2017. godine do 30.09.2021. godine. Senat Sveučilišta donio je 30.06.2017. godine Odluku o izboru rektora Sveučilišta, prof.dr.sc. Zorana Tomića na mandatno razdoblje od četiri godine, počevši od 01.11.2017. godine. Sukladno članku 49. Statuta, rektoru u radu pomažu prorektori koje bira i razrješava Senat na prijedlog rektora tajnim glasovanjem. Mandat prorektora traje četiri godine, odnosno najdulje do kraja trajanja mandata rektora i može biti izabran najviše dva puta uzastopno. Sukladno odlukama Senata o izboru prorektora Sveučilišta od 02.10.2017. godine, izabrani su sljedeći prorektori na mandatno razdoblje od četiri godine, počevši od 01.11.2017. godine: dr.sc. Vlado Majstorović, redoviti profesor, prorektor za međusveučilišnu suradnju; dr.sc. Ivo Čolak, redoviti profesor, prorektor za znanost i razvoj; dr.sc. Zdenko Klepić, redoviti profesor, prorektor za poslovanje, ljudske potencijale i upravljanje kvalitetom; dr.sc. Sanja Bijakšić, izvanredni profesor, prorektorica za međunarodnu suradnju. Do 01.11.2017. godine funkciju prorektora obnašali su: prof. dr.sc. Vlado Majstorović, prorektor za međusveučilišnu suradnju i prof.dr.sc. Izabela Dankić, prorektorica za međunarodnu suradnju.

Unutarnja organizacija i sistematizacija radnih mjeseta uređena je pojedinačnim pravilnicima. Za pravnu osobu Sveučilište u Mostaru (u daljnjem tekstu - Rektorat) prezentiran je Pravilnik o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjeseta Rektorata Sveučilišta u Mostaru od 25.01.2016. godine i izmjene istog Pravilnika od 21.11.2016. godine, koji su se primjenjivali do 13.10.2017. godine kada je Upravno vijeće Sveučilišta donijelo novi Pravilnik o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjeseta Rektorata Sveučilišta u Mostaru, a na koji je Senat Sveučilišta dao pozitivno mišljenje. Predmetnim Pravilnikom sistematizirana su radna mjeseta za 41 izvršitelja, a na dan 31.12.2017. u Rektoratu je bilo 22 zaposlenih. Ukupan broj zaposlenih na dan 31.12.2017. godine u svim pravnim osobama kojima je Sveučilište osnivač bio je 571, od čega se na Rektorat, fakultete i akademiju odnosi 513 zaposlenih, na Studentski centar Sveučilišta 52 zaposlenih i 6 zaposlenih na ostale pravne osobe u vlasništvu Sveučilišta.

U akademsku 2017./2018. godini na Sveučilištu se ukupno upisalo 11.539 studenata, od čega 10.814 studenta na I. i II. ciklus, te 725 na III. ciklus. Sukladno članku 80. stavu 6. Zakona, Sveučilište je pribavilo potrebne suglasnosti nadležnih ministarstava na Odluku Senata Sveučilišta od 24.05.2017. godine o upisu studenata u prvu godinu preddiplomskog i diplomskog studija, odnosno prvog i drugog ciklusa studija u akademskoj 2017./2018. godini.

Sjedište Sveučilišta je u Mostaru, u ulici Trg hrvatskih velikana 1.

⁸ Odluke: broj 01-24-4/17 od 16.01.2017. godine i broj 01-25-19/17 od 28.02.2017. godine

⁹ Prethodni saziv Upravnog vijeća: Ivo Vincetić, dipl.oec. (Predsjednik); mr.sc. Miroslav Ćorić (zamjenik Predsjednika); dr.sc. Mladen Mimica; dr.sc. Marinko Jurilj; dr.sc. Željko Šantić; Tomislav Kelava, prof; Nikica Tomić, prof.; dr.sc. Nevenko Herceg i dr.sc. Ante Kvesić.

2. PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE

Predmetom revizije su konsolidirana finansijska izvješća **Sveučilišta u Mostaru za 2017. godinu** i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvješćima sa značajnim zakonima i drugim propisima. S obzirom da Sveučilište u 2017. godini nije bilo integrirano, te da sukladno članku 60. Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Sveučilišta u Mostaru – Rektorata, Rektorat sačinjava konsolidirana finansijska izvješća, u okviru konsolidiranih finansijskih izvješća revidirane su informacije i transakcije sljedećih pravnih osoba: Rektorat, Pravni fakultet, Ekonomski fakultet, Filozofski fakultet i Fakultet prirodoslovno – matematičkih i odgojnih znanosti (u dalnjem tekstu – FPMOZ).

Cilj finansijske revizije je da temeljem provedene revizije izrazi mišljenje jesu li finansijska izvješća pouzdana i odražavaju li bilance u potpunosti rezultate izvršenja proračuna. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sustav unutarnjih kontrola i funkcija unutarnje revizije.

Revizija je provedena sukladno unutarnjim planskim dokumentima revizije, u prekidima u razdoblju od prosinca 2017. godine do srpnja 2018. godine.

Uzimajući u obzir da se revizija provodi ispitivanjem temeljenim na uzorku i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu unutarnjih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u dalnjem tekstu - Ured) prvi put vrši finansijsku reviziju Sveučilišta.

4. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Sustav unutarnjih kontrola

Glede ostvarenja programskih ciljeva rada, rukovodstvo Sveučilišta je odgovorno za uspostavu funkcionalnog sustava unutarnje kontrole u cilju ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava. Faktor koji najviše utječe na funkcionalnost istog je povoljno kontrolno okruženje, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacijsku strukturu, način rukovođenja i poštovanja postojećih zakonskih propisa.

Sveučilište nije donijelo sve potrebne akte s ciljem uspostave funkcionalnog sustava unutarnjih kontrola sukladno Zakonu o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH¹⁰ i Standardima unutarnje kontrole u javnom sektoru u FBiH¹¹. Nije donesen Pravilnik o unutarnjim kontrolama sukladno Zakonu o proračunima u FBiH¹². Rektorica Sveučilišta je 07.01.2015. godine donijela Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama čije se odredbe sukladno članku 2. istoga primjenjuju samo na Rektorat. Člankom 3. Pravilnika propisano je da se knjigovodstvo vodi po pravilima i kontnom planu koji vrijedi za proračunske korisnike, a knjigovodstveni podaci iskazuju se sukladno odredbama Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH¹³. Nadalje, člankom 60. Pravilnika propisano je da se na temelju pojedinačnih godišnjih obračuna ustrojbenih jedinica Sveučilišta sastavlja konsolidirani godišnji obračun na razini Sveučilišta. Znanstveno – nastavno vijeće FPMOZ je 18.12.2013. donijelo Pravilnik o računovodstvu kojim je u članku 3. propisalo da se organizacija knjigovodstva i računovodstva zasniva, između ostalog, na integralnoj primjeni Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS) i Međunarodnih standarda finansijskog izvješćivanja (MSFI). Isti dan, donijelo je i

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

¹¹ „Sl. novine FBiH“, br. 75/16

¹² „Sl. novine FBiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15 i 104/16

¹³ „Sl. novine FBiH“, br. 60/14

Pravilnik o računovodstvenim politikama koji po svom sadržaju odgovara pravnim osobama koje primjenjuju MRS, MSFI i kontni plan za poduzeća. FPMOZ računovodstvo vodi po kontnom planu za proračunske korisnike. Pravni fakultet, Ekonomski fakultet i Filozofski fakultet nisu donijeli vlastite računovodstvene politike sukladno članku 13. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH¹⁴. Prema usmenoj izjavi odgovornih osoba u svom radu primjenjuju Računovodstvene politike za federalne proračunske korisnike i riznicu¹⁵, međutim nije prezentiran nikakav akt kojim je propisana primjena istih, a računovodstvo vode po kontnom planu za proračunske korisnike. Interni akti koji reguliraju obračun i isplatu plaća i naknada također nisu doneseni na razini Sveučilišta. Sve revidirane pravne osobe su donijele svoje interne akte za obračun i isplatu plaća i naknada, što je detaljnije obrazloženo u točci 7.1.2.1 Plaća i naknade troškova zaposlenih. Nadalje, Sveučilište, kao ni predmetni fakulteti, nisu donijeli interni akt kojim bi utvrdili vrste vlastitih prihoda. Nije imenovan koordinator za finansijsko upravljanje i kontrolu sukladno članku 7. stavu 1. Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH¹⁶, niti je sačinjeno Godišnje izvješće o funkcioniranju sustava finansijskog upravljanja i kontrole za 2017. godinu.

Unutarnje ustrojstvo nije utvrđeno na razini Sveučilišta. Ukupan broj zaposlenih na dan 31.12.2017. godine u svim pravnim osobama kojima je Sveučilište osnivač bio je 571, od čega se na Rektorat, fakultete i akademiju odnosi 513 zaposlenih, na Studentski centar Sveučilišta 52 zaposlenih i 6 zaposlenih na ostale pravne osobe u vlasništvu Sveučilišta.

Upravno vijeće Sveučilišta je 25.01.2016. godine donijelo Pravilnik o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta Rektorata Sveučilišta u Mostaru (izmjene 21.11.2016. godine). Na predmetni Pravilnik, kao ni na njegove izmjene, nije pribavljeni mišljenje Senata Sveučilišta, što nije sukladno članku 54. Zakona i članku 55. Statuta Sveučilišta. Novi Pravilnik o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta Rektorata Sveučilišta u Mostaru, Upravno vijeće Sveučilišta donijelo je 13.10.2017. godine i na isti je prethodno Senat dao pozitivno mišljenje. Predmetnim Pravilnikom uređuje se unutarnja organizacija poslova u Rektoratu, sistematizacija radnih mesta s opisom poslova radnih mesta, broj izvršitelja, kao i druga pitanja od značaja za unutarnju organizaciju poslova i sistematizaciju radnih mesta u Rektoratu. Rektorat čine: Tajništvo Rektorata, Služba pravnih poslova, Služba općih poslova, Služba za financije i računovodstvo, Ured rektora, Ured za odnose s javnošću, Ured za informacijske tehnologije, Ured za projekte, Ured za međusveučilišnu suradnju, Ured za međunarodnu suradnju, Ured za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete, Ured za nakladništvo, Ured za podršku studentima s posebnim potrebama i Sveučilišna knjižnica. Sistematisirana su radna mjesta za 41 izvršitelja, a na dan 31.12.2017. u Rektoratu je bilo 22 zaposlenih. **Dakle, Upravno vijeće nije donijelo Pravilnik o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta na razini Sveučilišta, za sve ustrojbene jedinice Sveučilišta, na način kako je to definirano člankom 46. Zakona i člankom 36. Statuta.**

Na dan 31.12.2017.godine na **Ekonomskom fakultetu** Sveučilišta u Mostaru sistematizirana su 22 radna mjesta za administrativno osoblje, od čega je popunjeno 16 mesta. Nastavno osoblje nije sistematizirano zbog, kako se navodi, specifičnosti znanstveno-nastavnog procesa, posebnosti i dinamike procesa. Na Fakultetu je ukupno 41 zaposlenih, 16 - administrativno osoblje i 25 - nastavno osoblje.

Ukupan broj zaposlenih na dan 31.12.2017. godine na **Filozofskom fakultetu** je 112. Filozofski fakultet je 2008. godine donio Pravilnik o sistematizaciji radnih mesta. Pravilnik je imao izmjene 2010., 2013., 2015., i 2016. godine. Izmjene su se uglavnom odnosile na broj sistematiziranih radnih mesta administrativnog osoblja i izmjene općeg ustrojstva fakulteta, obzirom da je za nastavno osoblje navedeno da se broj utvrđuje nastavnim planom. Uvidom u dokumentaciju, nismo mogli potvrditi o kojem broju sistematiziranih radnih mesta za administrativno osoblje se radi, obzirom da fakultet nema prečišćeni tekst Pravilnika, niti izmjene prate prvočitne članke Pravilnika.

¹⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 83/09

¹⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 58/16

¹⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 06/17

Ukupan broj zaposlenih na **Pravnom fakultetu** na dan 31.12.2017. godine je 37 (13 sistematiziranih radnih mjesta, a ostatak se odnosi na nastavno osoblje čiji broj nije utvrđen sistematizacijom), od čega 17 zaposlenika na neodređeno vrijeme i 20 zaposlenika na određeno vrijeme. Pravilnikom o radu iz prosinca 2000. godine regulirano je da se popuna radnih mjesta za nastavnike i suradnike putem javnog natječaja, a za ostale zaposlenike može se raspisati natječaj. U 2017. godini primljena su 4 uposlenika na određeno vrijeme od čega tri javnim natječajem na poziciji izvanrednog profesora i dva docenta, a jedan odobrenjem dekana na poziciji domara.

Ukupan broj zaposlenih na **FPMOZ** na dan 31.12.2017. godine je 126 (64 sistematizirana radna mjesta), a predviđeni broj izvršitelja prema prezentiranom pregledu 434. Pravilnikom o organizaciji rada i sistematizaciji radnih mjesta iz studenog 2017. godine regulirano je da se broj izvršitelja za nastavnike u suradnike utvrđuje sukladno nastavnom planu i programu.

Na temelju naprijed navedenog konstatirali smo da Pravilnicima o unutarnjem ustrojstvu nije definiran broj izvršitelja nastavnog osoblja, nego je istima ostavljena mogućnost da se broj izvršitelja nastavnog osoblja utvrđuje svake godine sukladno nastavnom planu i programu. Napominjemo da je člankom 13. Uredbe o kriterijima, standardima i normativima u visokom obrazovanju u Hercegovačko – neretvanskoj županiji¹⁷ definirano da ustanova mora imati u stalnom radnom odnosu 50% nastavnika i suradnika za obvezne i stručne predmete usko vezane za područja studija.

Naši nalazi, u svezi sa sustavom unutarnjih kontrola ukazuju da je sustav unutarnjih kontrola u nekim slučajevima nezadovoljavajući u dijelu pripreme i izrade Finansijskog plana, proračunskog izvešćivanja i sačinjavanja konsolidiranih finansijskih izvješća, evidentiranja vlastitih prihoda po temelju školarina i upisnina, evidentiranja posebnih naknada – donacija na FPMOZ, zaključivanja ugovora o djelu, angažiranja nastavnog osoblja protivno Uredbi o kriterijima, standardima i normativima u visokom obrazovanju u Hercegovačko – neretvanskoj županiji, iskazivanja naknada za topli obrok na poziciji plaća, dodjele tekućih transfera, rashodovanja i isknjižavanja stalnih sredstava iz knjigovodstvene evidencije, neevidentiranja danih mjenica po kratkoročnim i dugoročnom kreditu, provođenja popisa sredstava i obveza i pokretanja postupaka javnih nabava, kao i zbog nedonošenja svih propisanih akata od strane organa rukovođenja i upravljanja Sveučilištem, o čemu je detaljnije obrazloženo u dalnjem tekstu Izvješća.

Na temelju svega što smo utvrdili obavljenom revizijom smatramo da organi rukovođenja i upravljanja Sveučilištem nisu u potpunosti obavljali zadaću koja ima je povjerena Zakonom i Statutom.

Osim provođenja preddiplomskoga, diplomskoga i poslijediplomskoga obrazovanja utemeljenog na znanstvenim, umjetničkim i razvojnim istraživanjima, zadaća je Sveučilišta i prijenos znanja na gospodarstvo i društvo općenito. Imajući u vidu sve naprijed navedeno, kao i naše nalaze konstatirane u ovom izvješću, osim zakonske obveze provođenja integracije, integracija se nameće kao prioritet, jedna nužna reforma koja će osigurati bolju organizaciju Sveučilišta, usklađenost poslovnih procesa u svim ustrojbenim jedinicama Sveučilišta utemeljenu na jedinstvenim internim aktima koji će se primjenjivati na razini Sveučilišta, racionalnije trošenje i upravljanje sredstvima, povećanje efikasnosti i ekonomičnosti.

Izjava o fiskalnoj odgovornosti nije sačinjena i dostavljena Županijskom ministarstvu financija sukladno člancima 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti¹⁸.

Preporuke:

- **Poduzeti aktivnosti kako bi se osiguralo da organi rukovođenja i upravljanja Sveučilištem donesu propisane akte, sukladno Zakonu o visokom obrazovanju u Hercegovačko – neretvanskoj županiji, Statutu Sveučilišta i drugim propisima, na razini Sveučilišta, kako bi se omogućilo funkcionalno i zakonito funkcioniranje Sveučilišta.**

¹⁷ „Sl. novine HNŽ“, br. 07/12

¹⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 34/14

- ***U cilju jačanja unutarnjih kontrola i otklanjanja utvrđenih nepravilnosti, poduzeti aktivnosti na primjeni Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.***

Za ostale utvrđene, naprijed konstatirane nedostatke i slabosti u funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola dane su odgovarajuće preporuke u dijelovima izvješća u kojima su šire obrazložene spomenute aktivnosti.

Unutarnja revizija

Prema važećim zakonskim propisima, Sveučilište je bilo dužno uspostaviti unutarnju reviziju.

Naime, Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH¹⁹, izmijenjen je članak 1. Novim člankom propisano je da se odredbe ovog zakona odnose i na pravne osobe u kojima FBiH, županije ili općine imaju većinski udjel.

Preporuka:

- ***Uspostaviti funkciju unutarnje revizije sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.***

5. ORGANIZACIJA I RAD SVEUČILIŠTA U MOSTARU

Skupština Hercegovačko – neretvanske županije (u dalnjem tekstu – HNŽ) donijela je Zakon o visokom obrazovanju u Hercegovačko – neretvanskoj županiji koji je stupio na snagu 22.04.2012. godine. Sukladno odredbama istoga Zakona, Sveučilište je javna visokoškolska ustanova sa statusom pravne osobe, koja može imati ustrojbene jedinice kao što su fakulteti, instituti, centri, akademije ili škole, kao i druge ustrojbene jedinice koje izvode nastavni, znanstveno – istraživački i umjetnički rad u jednom ili više znanstvenih područja. Ustrojbene jedinice imaju pečat i štambilj visokoškolske ustanove dopunjeno svojim nazivom sukladno odluci Upravnog vijeća, nemaju pravni subjektivitet, te u pravnom prometu mogu istupati pod nazivom visokoškolske ustanove u čijem su sastavu i svojim nazivom, sukladno Statutu. Ustrojbene jedinice visokoškolske ustanove imaju podračune u okviru transakcijskih računa visokoškolske ustanove. U prelaznim i završnim odredbama Zakona, člankom 128., propisano je da postojeće visokoškolske ustanove u HNŽ-u, danom stupanja na snagu Zakona, nastavljaju s radom i imaju obvezu da usklade svoje Statute s ovim Zakonom u roku 12 mjeseci od dana stupanja na snagu istoga (do 22.04.2013. godine), te su dužne u cilju boljeg kvaliteta, i organizacije studija kao i racionalnijeg vođenja raspoređivanja kadrova izvršiti proces integracije. Postupak i način integracije visokoškolske ustanove obvezne su utvrditi najkasnije u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu Zakona, te provesti postupak integracije u roku dvije godine od dana stupanja na snagu Zakona (do 22.04.2014. godine).

Na temelju obavljene revizije konstatirali smo da Sveučilište nije provelo proces integracije u zakonom definiranom roku. Tijekom 2017. godine, Sveučilište i sve pravne osobe kojima je Sveučilište izravno ili neizravno osnivač, istupale su u pravnom prometu samostalno i imale su pravni subjektivitet. U okviru pravne osobe „Sveučilište u Mostaru“ egzistira samo Rektorat, pored kojega u pravnom prometu istupa samostalno još 19 pravnih osoba koje sukladno odredbama Zakona imaju obilježja ustrojbene jedinice Sveučilišta:

- Akademija likovnih umjetnosti,
- Agronomsko - prehrambeno tehnološki fakultet,
- Ekonomski fakultet,
- Građevinski fakultet,
- Fakultet prirodoslovno - matematičkih i odgojnih znanosti,
- Farmaceutski fakultet,
- Fakultet zdravstvenih studija,

¹⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 101/16

- Fakultet strojarstva, računarstva i elektrotehnike,
- Filozofski fakultet,
- Medicinski fakultet,
- Pravni fakultet,
- Institut za turizam i okoliš Sveučilišta u Mostaru,
- Institut za strojarstvo,
- Ekonomski institut,
- Pravni institut,
- Institut za hrvatski jezik, književnost i povijest,
- Institut za latinitet,
- Institut za istraživanje i razvoj na kršu i
- Institut za društvena istraživanja.

Osim naprijed navedenih pravnih osoba, Sveučilište je izravni osnivač još trima pravnim osobama:

- Građevinski istraživački centar,
- Hrvatska akademija za znanost i umjetnost – HAZU i
- Studentski centar Sveučilišta u Mostaru,

te neizravni osnivač Agronomskom i prehrambeno tehnološkom centru, kojemu je izravni osnivač Agronomsko – prehrambeno tehnološki fakultet.

Naprijed navedene pravne osobe u pravnom prometu istupaju samostalno, te upotrebljavaju svoje pečate i štambilje, imaju svoje transakcijske račune, donose vlastite interne akte, sačinjavaju i predaju svoja finansijska izvješća, odnosno imaju autonomiju u svom djelovanju.

Proces integracije Sveučilište je započelo tijekom 2012. godine. Glede zakonske obveze oko usklađivanja Statuta učinjeno je sljedeće:

- Senat Sveučilišta je usvojio prijedlog Statuta Odlukom od 20.12.2012. godine;
- Sukladno članku 39. Zakona, Upravno vijeće Sveučilišta dalo je suglasnost na prijedlog Statuta Odlukom od 28.12.2012. godine;
- Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa HNŽ donijelo je 01.02.2013. godine pozitivnu Odluku o ocjeni usklađenosti Statuta sa Zakonom;
- Senat je 12.02.2013. godine donio Statut Sveučilišta.

Prema Statutu Sveučilište je definirano kao pravna osoba s punim pravnim subjektivitetom u okviru koje djeluju ustrojbene jedinice koje nemaju pravni subjektivitet.

U svezi navedenoga smatramo važnim citirati članak 266. Statuta koji glasi: „Sveučilište, u cilju bolje kvalitete i organizacije studija, kao i racionalnijeg raspoređivanja kadrova, dužno je izvršiti proces integracije. Postupak i način integracije Sveučilište je obvezno utvrditi najkasnije u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu Zakona, te provesti postupak integracije u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu Zakona“. Predmetni Statut nije upisan u registar Općinskog suda u Mostaru.

Iako je donezen Statut na razini Sveučilišta, sva četiri fakulteta koja su predmetom revizije još uvijek imaju vlastite Statute s pravnom snagom, s obzirom da fakulteti još uvijek imaju pravni subjektivitet. Prema dobivenim informacijama sve pravne osobe koje smo revidirali u svom radu primjenjuju Statut koji je donezen na razini Sveučilišta. Tijekom obavljanja revizije konstatirali smo da je u primjeni Statut donezen na razini Sveučilišta, ali pojedini fakulteti prilikom donošenja određenih internih akata još uvijek se pozivaju na svoje Statute. Prezentirane su pisane izjave predmetnih fakulteta u vezi primjene Statuta prema kojima Pravni fakultet, Filozofski fakultet i FPMOZ primjenjuju odredbe Statuta Sveučilišta i vlastite Statute ukoliko odredbe vlastitih Statuta nisu u suprotnosti s odredbama Statuta Sveučilišta, dok Ekonomski fakultet primjenjuje odredbe Statuta Sveučilišta.

Osim Statuta, Sveučilište je donijelo samo dio internih akata koji su jedinstveni za cijelo Sveučilište i kao takvi se primjenjuju, i to: Pravilnik o doktorskim studijima na Sveučilištu u Mostaru, Pravilnik o prijavi i obrani doktorske umjetničke disertacije, Pravilnik o postupku donošenja i evaluacije studijskih programa, Pravilnik o dodjeli počasnog zvanja profesor emeritus, Pravilnik o nagradama i priznanjima na Sveučilištu u Mostaru, Pravilnik o izdavačkoj djelatnosti Sveučilišta u Mostaru, Pravilnik o studiranju, Pravilnik o postupku i kriterijima za dodjelu Huawei stipendija, Pravilnik o minimalnim uvjetima i postupku izbora u znanstveno – nastavna i nastavna zvanja, Pravilnik o ustroju i djelovanju sustava za osiguranje i unaprijeđenje kvalitete na Sveučilištu u Mostaru, Pravilnik o studentskom zboru, Etički kodeks Sveučilišta u Mostaru.

Sukladno Statutu, tijela Sveučilišta su: Upravno vijeće, Senat, Rektor. Kao savjetodavna i ostala tijela predviđeni su još: Kolegij rektora (čine ga: rektor, prorektori, pomoćnici rektora i glavni tajnik), prorektori, pomoćnici rektora.

Sukladno članku 46. Zakona i članku 36. Statuta, Upravno vijeće obavlja poslove utvrđene Zakonom i Statutom, a posebno: daje prethodnu suglasnost na Statut; donosi pravilnik o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta, na prijedlog rektora, odnosno dekana/ravnatelja uz prethodno pribavljeni mišljenje Senata; utvrđuje planove financiranja i razvoja; donosi godišnji program rada na prijedlog Senata; donosi finansijski plan i usvaja godišnji obračun; odlučuje o korištenju sredstava sukladno Statutu; odgovara osnivačima za finansijske rezultate rada; podnosni osnivačima izvješće o poslovanju najmanje jednom godišnje; donosi odluku o osnivanju i prestanku rada organizacijskih jedinica na prijedlog Senata; donosi i druge opće akte sukladno Zakonu i Statutu; te obavlja i druge poslove sukladno Zakonu i Statutu Sveučilišta.

Sukladno članku 54. Zakona i članku 55. Statuta, Senat odlučuje o svim akademskim pitanjima, a posebno o: pitanjima nastavne, znanstvene, umjetničke i stručne djelatnosti Sveučilišta; donošenju Statuta uz prethodno pribavljenu suglasnost Upravnog vijeća; donošenju nastavnih planova i programa svih ciklusa studija; biranju i razrješavanju rektora i prorektora Sveučilišta; davanju suglasnosti na izbor dekana ustrojbine jedinice; vršenju izbora u znanstveno – nastavna, umjetničko – nastavna i nastavna zvanja; davanju inicijative Upravnom vijeću za osnivanje i ukidanje ustrojbenih jedinica na Sveučilištu; imenovanju stalnih ili privremenih tijela, radnih skupina, skupina za praćenje rada i slično; utvrđivanju kriterija i rada tijela koje imenuje Senat; dodjeljivanju počasnog zvanja „profesor emeritus“ i „počasni doktor znanosti“; imenovanju povjerenstva u postupku stjecanja doktorata znanosti na prijedlog znanstveno – nastavnog, odnosno umjetničkog vijeća ustrojbine jedinice; davanju mišljenja Upravnom vijeću za donošenje Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mesta; donošenju općih akata sukladno Zakonu i Statutu; te obavlja i druge poslove sukladno Zakonu i Statutu Sveučilišta.

Sukladno članku 49. Zakona, rektor je odgovoran za provođenje zakona i izvršenje odluka nadležnih organa vlasti i tijela Sveučilišta u obavljanju registrirane djelatnosti, odnosno sukladno članku 39. Statuta rektor je odgovoran za ustrojstvo i učinkovitost funkciranja Sveučilišta, u okviru poslovne politike utvrđene od strane Upravnog vijeća i sukladno Zakonu i Statutu.

Sukladno Statutu, tijela ustrojbenih jedinica su: znanstveno - nastavno i umjetničko – nastavno vijeće i dekan, **tijela instituta i znanstveno istraživačkih centara su:** ravnatelj i znanstveno vijeće, **tijela odjela su:** pročelnik i vijeće odjela.

Na razini Sveučilišta uspostavljena su tijela sukladno Statutu, kako je navedeno u uvodnom dijelu Izvješća. Na fakultetima su uspostavljena sljedeća tijela: znanstveno – nastavno vijeće i dekan. Na akademiji su uspostavljena sljedeća tijela: umjetničko – nastavno vijeće i dekan. Na institutima su uspostavljena sljedeća tijela: ravnatelj i znanstveno vijeće.

Obavljenom revizijom konstatirali smo da se na pojedinim fakultetima u sastavu Sveučilišta u Mostaru akademsko osoblje angažira temeljem ugovora o djelu, iako je je Statutom Sveučilišta jasno definirano da akademsko osoblje zasniva radni odnos (zaključuje ugovor o radu) sa Sveučilištem na neodređeno ili određeno vrijeme. Također, angažiranje akademskog osoblja temeljem ugovora o djelu nije utemeljeno ni s aspekta Uredbe o kriterijima, standardima i normativima u visokom obrazovanju u HNŽ kojom je u članku 13. propisano da Ustanova mora imati u stalnom radnom

odnosu 50% nastavnika i suradnika za obvezne i stručne predmete usko vezane za područja studija, te da se akademsko osoblje bira sukladno odredbama Zakona, a radni odnos se zasniva sukladno Zakonu i općim aktima Sveučilišta. Naprijed navedeno je šire obrazloženo u toči 7.1.2.3 Izvješća.

Nadzor nad provođenjem zakonitosti rada Sveučilišta u nadležnosti je Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa HNŽ sukladno članku 124. stavu 1. Zakona. Prema dobivenim informacijama Sveučilište, kao ni pravne osobe koje su predmetom revizije, nikada nisu imali nadzor od strane navedenog Ministarstva. Također, Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa HNŽ, sukladno članku 38. stavu 1. Zakona, ima obvezu vođenja Registra visokoškolskih ustanova. Prezentirana je Prijava Sveučilišta za upis u Registar visokoškolskih ustanova u HNŽ-u od 07.07.2014. godine i Zahtjev za izdavanjem Izvoda iz Registra visokoškolskih ustanova u HNŽ od 08.02.2018. godine, ali do okončanja revizije Sveučilište nije dobilo povratnu informaciju da li je upisano u Registar.

Događaj nakon izvještajnog razdoblja

Senat Sveučilišta je 18.05.2018. godine donio Odluku o usvajanju Plana pravne integracije Sveučilišta u Mostaru. Upravno vijeće Sveučilišta je isti dan, na prijedlog Senata, donijelo Odluku o usvajanju Plana pravne integracije Sveučilišta u Mostaru. Dana 19.07.2018. godine Senat je donio Prijedlog Odluke o integraciji Sveučilišta u Mostaru. Isti dan je Upravno vijeće Sveučilišta, na prijedlog Senata, donijelo Odluku o integraciji Sveučilišta u Mostaru kojom je u članku 1. definirano da će Sveučilište u Mostaru, JIB: 4227088130005 (ID broj Rektorata), izvršiti integraciju / preustroj radi usklađivanja sa Zakonom o visokom obrazovanju u Hercegovačko – neretvanskoj županiji na način da se 10 fakulteta i Akademija likovnih umjetnosti integriraju u pravnu osobu Sveučilište u Mostaru, pod nazivom „Sveučilište u Mostaru“, a koja statusna promjena će se upisati u sudski registar pravnih osoba Općinskog suda u Mostaru. Člankom 2. iste Odluke definirano je da će upisom promjene iz članka 1. Odluke u sudski registar Općinskog suda u Mostaru Fakulteti i Akademija pobrojani u članku 1. postati ustrojbene jedinice Sveučilišta s pravima i obvezama utvrđenim Zakonom, Statutom i drugim važećim propisima. Dana 03.09.2018. godine u sudskom registru Općinskog suda u Mostaru kod subjekta upisa *Sveučilište u Mostaru* izvršen je upis²⁰ usklađivanja statusa Sveučilišta u Mostaru sa Zakonom, pripajanjem – integracijom 10 fakulteta i jedne akademije kao pravnih osoba Sveučilištu u Mostaru i promjena statusa fakulteta i akademije u ustrojbene jedinice i usklađivanje djelatnosti Sveučilišta s KD BiH. Zbog statusne promjene pripajanja – integracije gore navedenih pravnih osoba, Sveučilište u Mostaru postaje pravni sljednik i preuzima sva prava i obveze gore navedenih pripojenih pravnih osoba. Pripojene pravne osobe izbrisane su iz sudskog registra o čemu su donesena posebna rješenja za svaku pravnu osobu.

Iz naprijed navedenog razvidno je da je integracijom obuhvaćeno 10 fakulteta, Akademija likovnih umjetnosti i Rektorat, odnosno da osam Instituta nije obuhvaćeno integracijom, što nije sukladno člancima 55. i 56. Zakona koji definiraju da visokoškolska ustanova može imati ustrojbene jedinice kao što su fakulteti, instituti, centri, akademije ili škole, kao i druge ustrojbene jedinice koje izvode nastavni, znanstveno – istraživački i umjetnički rad u jednom ili više znanstvenih područja.

Preporuka:

- Izvršiti integraciju Instituta Sveučilištu u Mostaru sukladno člancima 55., 56. i 128. Zakona o visokom obrazovanju u Hercegovačko – neretvanskoj županiji.

6. PLANIRANJE, DONOŠENJE FINANCIJSKOG PLANA I IZVJEŠĆIVANJE

Finansijski plan za 12 pravnih osoba: Rektorat, Akademija likovnih umjetnosti i 10 fakulteta usvojen je od strane Upravnog vijeća 21.11.2016. godine. Finansijskim planom su planirane sljedeće stavke: prihodi u iznosu 31.378.357 KM, od čega vlastiti prihodi 22.241.108 KM i prihodi iz proračuna-od osnivača 9.137.249 KM, primici od zaduživanja u iznosu 150.000 KM, rashodi u iznosu 29.553.351 KM, izdaci za nabavu stalnih sredstava, otplatu kredita i zajmova i ostali izdaci 1.968.162 KM. Naprijed

²⁰ Broj Rješenja: Tt-O-598/18

navedeno ukazuje da Financijski plan nije sačinjen na način da se može pratiti izvršenje pojedinih pozicija u odnosu na plan.

Kao što je prethodno navedeno, financijskim planom usvojenim od strane Upravnog vijeća obuhvaćeno je samo 12 pravnih osoba: Rektorat, Akademija likovnih umjetnosti i 10 fakulteta. Sve pravne osobe sačinile su svoje financijske planove, iste dostavile Službi za financije i računovodstvo Rektorata koja je objedinila podatke za 12 pravnih osoba. Financijskim planom nisu obuhvaćeni Instituti koji sukladno člancima 55. i 56. Zakona predstavljaju ustrojbene jedinice Sveučilišta. Pojedinačni financijski planovi pravnih osoba čiji su podaci obuhvaćeni Financijskim planom usvojenim od strane Upravnog vijeća malo su detaljnije razrađeni, ali nedovoljno da bi se moglo pratiti izvršenje pojedinih pozicija u odnosu na plan.

Uvidom u proceduru izrade i donošenja Financijskog plana Sveučilišta za 2017. godinu konstatirali smo da se kod planiranja i donošenja Financijskog plana nije pridržavalo odredbi Zakona o proračunima u FBiH kako slijedi:

- nije sačinjen Dokument okvirnog proračuna za razdoblje 2017. – 2019. godina;
- Financijski plan nije sačinjen po proračunskim klasifikacijama na razini analitičkog konta kako bi se moglo pratiti izvršenje pojedinih pozicija u odnosu na plan;
- Financijski plan ne sadrži tekstualno obrazloženje.

Rektor je 11.05.2018. godine Upravnom vijeću podnio Izvješće o finansijskom poslovanju Rektorata sa stanjem na dan 31.12.2017. godine, što nije sukladno članku 49. stavu 1. točci j. Zakona i članku 39. Statuta koji definiraju da rektor ima obvezu podnošenja Izvješća o finansijskom poslovanju visokoškolske ustanove, odnosno Sveučilišta, Upravnom vijeću. Upravno vijeće je isti dan usvojilo Izvješće o finansijskom poslovanju Rektorata za 2017. godinu.

Također, sukladno članku 50. stavu 2. Zakona i članku 40. stavu 6. Statuta, rektor je u obvezi jednom godišnje podnijeti Upravnom vijeću i Senatu Izvješće o svom radu. Kao Rektoroovo Izvješće o radu prezentirano nam je Izvješće o radu Sveučilišta u Mostaru koje je Rektor podnio Upravnom vijeću 18.05.2018. godine, a koje po svom sadržaju predstavlja izvješće o radu Rektorata. Isti dan Upravno vijeće je usvojilo predmetno izvješće. Izvješće o radu nije podneseno Senatu.

Osim prethodno navedenoga, Upravno vijeće ima obvezu podnošenja Izvješća o poslovanju visokoškolske ustanove najmanje jednom godišnje, sukladno članku 46. stavu 1. točci i. Zakona i članku 36. stavu 1. alineji 10. Statuta. Do okončanja revizije izvješće Upravnog vijeća nije sačinjeno.

Godišnji programa rada Sveučilišta nije sačinjen i donesen od strane Upravnog vijeća na prijedlog Senata kako to nalažu odredbe članka 46. Zakona i članku 36. Statuta.

Sačinjeno je Izvješće o izvršenju prihoda i primitaka po ustrojbenim jedinicama Sveučilišta i rashoda i izdataka, te finansijskog rezultata po ustrojbenim jedinicama Sveučilišta koje obuhvaća podatke za 12 pravnih osoba za koje je Financijski plan i usvojen. Izvješće je sačinjeno u formi tabelarnog pregleda, bez tekstuallnog obrazloženja, sa sljedećim statkama: prihodi iz proračuna (od osnivača), vlastiti prihodi, kapitalni primici, bruto plaće, ostali rashodi, izdaci za nabavu stalnih sredstava, otplate kredita i zajmova i ostali izdaci. Izvješće je potpisao Rektor Sveučilišta, ali isto nije podneseno Upravnom vijeću na razmatranje i usvajanje. Prema predmetnom Izvješću iskazani su ukupni prihodi i primici u iznosu od 29.288.293 KM, ukupni rashodi i izdaci u iznosu 28.712.340 KM, te višak prihoda nad rashodima u iznosu 575.593 KM.

Rektorat je člankom 60. Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Rektorata definirao da na temelju pojedinačnih godišnjih obračuna ustrojbenih jedinica sačinjava konsolidirani godišnji obračun. Konsolidirana finansijska izvješća na dan 31.12.2017. godine obuhvaćaju: Bilancu stanja, Račun prihoda i rashoda, Izvješće o kapitalnim izdacima i financiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnje izvješće o izvršenju proračuna i Izvješće o novčanim tijekovima. Analiza iskaza (tekstualni dio) i pomoći obrasci A, B i C nisu sačinjeni. Navedeno ima posebnu značajnost iz razloga što je Sveučilište s 31.12.2017. godine imalo velik iznos vlastitih prihoda, velik

iznos razgraničenih prihoda, poteškoće s financiranjem od strane suosnivača, zaduživanje u tekućoj godini, značajna potraživanja i dr. za koje smatramo da su trebali biti obrazloženi u tekstualnom dijelu godišnjih računovodstvenih izvješća. Navedeno ukazuje da finansijsko izvješćivanje nije u potpunosti vršeno sukladno Pravilniku o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH²¹. Konsolidirana finansijska izvješća sačinjena su i dostavljena u definiranom roku Ministarstvu prosvjete, znanosti, kulture i športa HNŽ i FIA-i. Upravno vijeće je usvojilo konsolidirana finansijska izvješća za 2017. godinu 24.04.2018. godine.

Konsolidiranim finansijskim izvješćima obuhvaćeni su finansijski podaci i transakcije 18 pravnih osoba: Rektorat, Akademija likovnih umjetnosti, Agronomsko - prehrambeno tehnološki fakultet, Ekonomski fakultet, Građevinski fakultet, Fakultet prirodoslovno - matematičkih i odgojnih znanosti, Farmaceutski fakultet, Fakultet zdravstvenih studija, Fakultet strojarstva, računarstva i elektrotehnike, Filozofski fakultet, Medicinski fakultet, Pravni fakultet, Građevinski istraživački centar, Agronomski i prehrambeno - tehnološki centar, Hrvatska akademija za znanost i umjetnost – HAZU, Studentski centar Sveučilišta u Mostaru, Institut za turizam i okoliš Sveučilišta u Mostaru i Institut za strojarstvo. **Konsolidiranim finansijskim izvješćima nisu obuhvaćeni finansijski podaci i transakcije sljedećih šest pravnih osoba: Ekonomski institut, Pravni institut, Institut za hrvatski jezik, književnost i povijest, Institut za latinitet, Institut za istraživanje i razvoj na kršu i Institut za društvena istraživanja.** Za navedene subjekte nisu prezentirana finansijska izvješća, kao ni ostala relevantna dokumentacija u vezi njihova poslovanja i rada u 2017. godini. Smatramo važnim istaknuti da od ukupno 18 pravnih osoba koje su obuhvaćene konsolidacijom, pet pravnih osoba svoje knjigovodstvo vodi po kontnom planu za gospodarska društva (Građevinski istraživački centar, Agronomski i prehrambeno - tehnološki centar, Studentski centar Sveučilišta u Mostaru, Institut za turizam i okoliš Sveučilišta u Mostaru i Institut za strojarstvo), te svoja finansijska izvješća sačinjavaju na obrascima za gospodarska društva. Za potrebe konsolidacije, ove pravne osobe su svoja finansijska izvješća sačinila i na obrascima za proračunske korisnike.

Konsolidirano Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2017. godinu nije sačinjeno sukladno Pravilniku o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH, s obzirom da pozicije planskih veličina nisu popunjene.

Na temelju navedenoga smatramo da Sveučilište, kod izrade i donošenja finansijskog plana za 2017. godinu, nije osiguralo dosljedno primjenu Zakona o proračunima u FBiH u dijelu ne sačinjavanja Dokumenta okvirnog proračuna za razdoblje 2017. – 2019., ne sačinjavanja finansijskog plana po proračunskim klasifikacijama na razini analitičkog konta, ne sačinjavanja tekstualnog obrazloženja i nedonošenja odluke o izvršavanju Finansijskog plana za 2017. godinu.

Također, konsolidirana finansijska izvješća ne odražavaju činjenično stanje, nisu potpuna i nisu sačinjena sukladno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i članku 60. Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Rektorata.

Preporuke:

- *Osigurati dosljednu primjenu Zakona o proračunima u FBiH u dijelu izrade Dokumenta okvirnog proračuna, sačinjanja finansijskog plana po proračunskim klasifikacijama i tekstualnog obrazloženja, kao i donošenja odluke o izvršavanju Finansijskog plana. Također, potrebno je usvojiti Finansijski plan za sve ustrojbine jedinice na razini Sveučilišta sukladno odredbama Zakona o visokom obrazovanju u Hercegovačko – neretvanskoj županiji.*
- *Kod proračunskog izvješćivanja, dosljedno se pridržavati odredbi Pravilnika o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.*
- *Potrebno je da organi rukovođenja i upravljanja Sveučilištem donose sve propisane akte sukladno člancima 46. i 50. Zakona o visokom obrazovanju u Hercegovačko – neretvanskoj županiji i člancima 36. i 40. Statuta Sveučilišta.*

²¹ „Sl. novine FBiH“, br. 69/14, 14/15

7. FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

7.1 GODIŠNJE IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU PRORAČUNA

7.1.1 Prihodi i primici

U konsolidiranom Godišnjem izvješću o izvršenju proračuna za 2017. godinu, iskazani su prihodi i primici u iznosu od 32.335.638 KM.

Strukturu prihoda i primitaka čine: neporezni prihodi 22.833.566 KM, primljeni transferi i donacije 9.056.072 KM i primici od zaduživanja 446.000 KM.

7.1.1.1 Neporezni prihodi

Neporezni prihodi iskazani su u iznosu 22.833.566 KM. Strukturu neporeznih prihoda čine: prihodi od pružanja javnih usluga (vlastiti prihodi) 22.304.318 KM, prihodi od nefinansijskih javnih poduzeća i finansijskih javnih institucija 372.162 KM, ostali prihodi od imovine 96.024 KM, drugi tekući prihodi 37.500 KM, neplanirane uplate – prihodi 12.920 KM, prihodi od pozitivnih tečajnih razlika 10.614 KM, kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu 28 KM.

Prihodi od pružanja javnih usluga (vlastiti prihodi) iskazani su 22.304.318 KM, od čega se na revidirane pravne osobe odnosi: FPMOZ 5.420.164 KM, Filozofski fakultet 4.559.021 KM, Ekonomski fakultet 2.017.022 KM, Pravni fakultet 2.012.499 KM i Rektorat 77.885 KM. U vlastitim prihodima najviše participiraju prihodi po temelju školarina i upisnine.

Obavljenom revizijom konstatirali smo da Sveučilište nije donijelo akt o vlastitim prihodima kojim bi definiralo vrste vlastitih prihoda, namjenu korištenja sredstava prikupljenih od vlastitih prihoda i način njihovog evidentiranja u knjigovodstvenoj evidenciji. Također, Pravilnik koji regulira vlastite prihode nisu donijeli ni drugi subjekti koji su bili predmetom revizije. Člankom 4. Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Rektora definirano je priznavanje prihoda i primitaka, rashoda i izdataka, po računovodstvenom načelu modificiranog nastanka događaja, što podrazumijeva da se prihodi i primici priznaju u onom razdoblju kada su mjerljivi i raspoloživi, odnosno kada su uplaćeni na račun Sveučilišta, a rashodi i izdaci priznaju se u obračunskom razdoblju u kojem je obveza za plaćanje i nastala. Također, **člankom 37. Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Rektora definirano je knjigovodstveno evidentiranje vlastitih prihoda na način da se u okviru ekonomskog koda 722000 evidentiraju prihodi od pružanja javnih usluga (školarine, upisnine, konzultantske usluge, stručni projekti) prema okvirnom kontnom planu koji je sastavni dio Pravilnika.**

Obavljenom revizijom konstatirali smo sljedeće.

Visina školarina i upisnine koju su studenti plaćali tijekom kalendarske 2017. godine regulirana je Odlukom o visini školarina i upisnine za akademsku 2016./2017. godinu koju je donijelo Upravno vijeće Sveučilišta, na prijedlog Senata, 09.06.2016. godine i Odlukom o visini školarina i upisnine za akademsku 2017./2018. godinu koje je donijelo Upravno vijeće Sveučilišta, na prijedlog Senata, 29.05.2017. godine. Navedenim Odlukama propisana je visina upisnine za sve ustrojbene jedinice Sveučilišta u iznosu 200 KM po semestru za redovite studente koji studiraju uz potporu Ministarstva, s izuzetkom FPMOZ za redovite studente koji studiraju uz potporu Ministarstva na studiju „Instrumentalni smjer na Studiju glazbene umjetnosti“ dodatni troškovi korištenja i održavanja instrumenata na preddiplomskom i diplomskom studiju iznose 150 KM. Visina školarine po semestru za preddiplomske i diplomske studije je određena u rasponu od 750 KM do 2.500 KM (uključeni troškovi upisnine), u ovisnosti statusa studenta (redoviti student koji participira u troškovima studija / izvanredni student / student strani državljanin), također visina školarine po semestru za diplomske sveučilišne studije u rasponu od 750 KM do 1.600 KM (uključeni troškovi upisnine). Znanstveno – nastavno vijeće Pravnog fakulteta i Ekonomskog fakulteta donijeli su Odluke o visinama školarina za akademsku 2016./2017. i 2017./2018. godinu na Pravnom i Ekonomskom fakultetu, koje su usklađene

s Odlukama Upravnog vijeća. Predmetnim Odlukama Upravnog vijeća nisu definirani modaliteti plaćanja.

Ostale naknade koje plaćaju studenti (npr. zamolba za promjenu studija, izdavanje diplome, duplikat diplome, obrana završnog i diplomskog rada, prijepis ocjena, uvjerenje o diplomiranju, izlazak na komisijski ispit itd.) nisu regulirane na razini Sveučilišta. Obavljenom revizijom konstatirali smo da su predmetne naknade na Ekonomskom i Filozofskom fakultetu regulirane odlukama Dekana²², a na FPMOZ i Pravnom fakultetu odlukama Znanstveno – nastavnog vijeća²³, posljedica čega su različito definirane visine naknada za istu vrstu usluge koje se pružaju na Sveučilištu. Za primjer navodimo:

- naknada za izdavanje diplome iznosi: Ekonomski fakultet 70 KM, Pravni fakultet 100 KM, FPMOZ 150 KM, Filozofski fakultet 160 KM;
- naknada za izdavanje duplikata diplome: Ekonomski fakultet 100 KM, Pravni fakultet 100 KM, FPMOZ 300 KM, Filozofski fakultet 300 KM.

Uvidom u dokumentaciju konstatirali smo da studenti upisnine i školarine uplaćuju na redovne račune otvorene kod poslovnih banaka, preko kojih Fakulteti posluju. **Primljena sredstva od upisnina i školarina početno se priznaju kao kratkoročna razgraničenja, dok se prihod priznaje naknadno „u visini realiziranih sredstava u tijeku kalendarske godine“ koja predstavlja priznavanje prihoda u visini potrebnoj za iskazivanje „pozitivne nule“, uzimajući u obzir iskazane rashode i izdatke za nabavu stalnih sredstava. Slijedom toga:**

- u knjigovodstvenoj evidenciji FPMOZ izvršeno je priznavanje prihoda od upisnina i školarina u iznosu 4.510.777 KM. Priznavanje prihoda evidentirano je jednim nalogom za knjiženje, u jednom iznosu, pod datumom 31.12.2017. godine. Dokument koji je bio podloga za knjiženje nije prezentiran.

U vezi navedenoga, na datum bilance iskazano je stanje kratkoročnih razgraničenja po temelju upisnina i školarina u iznosu 400.188 KM. Nije prezentirano na koje razdoblje se odnose iskazana razgraničenja, niti se može uspostaviti veza sa stanjem gotovine iskazane na transakcijskom računu.

- u knjigovodstvenoj evidenciji Filozofskog fakulteta izvršeno je priznavanje prihoda od upisnina i školarina u iznosu 4.120.915 KM. Priznavanje prihoda izvršeno je 30.04., 30.06. i 31.12.2017. godine. Od ukupno priznatog prihoda po temelju upisnina i školarina, 3.920.915 KM priznato je temeljem Odluka Dekana o priznavanju prihoda od uplata studenata²⁴ kojima je definirano da se prihodi priznaju u visini realiziranih ukupnih troškova (rashoda) za razdoblje 01.01.-30.04.2017. godine (1.480.000 KM), odnosno 01.01.-30.06.2017. godine (338.951 KM), odnosno 01.01.-31.12.2017. godine (2.101.964 KM).

Osim prethodno navedenoga, u knjigovodstvenoj evidenciji Filozofskog fakulteta neutemeljeno je priznato 295.000 KM prihoda od upisnina i školarina (iznos uključen u priznavanje prihoda temeljem naprijed navedene Odluke Dekana za razdoblje 01.01.-31.12.2017. godine). Naime, 22.12.2017. godine Dekan je donio Odluku o visini obračunanih a nenaplaćenih prihoda za 2017. godinu kojom je definirano da se u prihode 2017. godine uključuju i prihodi koji se odnose na 2017. godinu, a čija se naplata očekuje u siječnju i veljači 2018. godine. Iznos od 295.000 KM se odnosi na potraživanja za školarine za zimski semestar akademske 2017./2018. godine čija naplata se očekuje do 28.02.2018. godine. Osim Odluke, nije prezentirana nikakva druga dokumentacija koja bi potkrijepila naprijed navedenu vrijednost školarina, odnosno potraživanja od studenata. Evidentiranje u knjigovodstvenoj dokumentaciji provedeno je na način da su pod

²² Ekonomski fakultet – Odluka o visini naknada za studente Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru br. 02-105-02/14 od 20.01.2014. godine; Filozofski fakultet – Odluka o cjeni usluga na fakultetu br. 04II-1786/18 od 17.12.2015. godine.

²³ Pravni fakultet – Odluka o cjeniku usluga br. 05-402/15 od 15.04.2015. godine; FPMOZ – Odluka o potvrđivanju cijena usluga na Fakultetu br. 04/I-1372-1/15 od 13.05.2015. godine.

²⁴ Odluke: br. 04II-589/17-1 od 11.05.2017. godine, br. 04II-843/17-1 od 03.07.2017. godine, br. 04II-58/18 od 24.01.2018. godine

31.12.2017. godine za navedeni iznos zadužena kratkoročna potraživanja uz odobrenje kratkoročnih razgraničenja, a potom je izvršeno zaduženje kratkoročnih razgraničenja i odobravanje prihoda od upisnina i školarina. **Ovakav način evidentiranja prihoda za posljedicu ima da su na datum bilance istovremeno priznata potraživanja od studenata za školarine i priznat (precijenjen) prihod po temelju istih školarina, što nije sukladno članku 76. Zakona o proračunima u FBiH kojim je definirano da se prihodi i primici priznaju u onom razdoblju kada su mjerljivi i raspoloživi.**

Na datum bilance iskazano je stanje kratkoročnih razgraničenja u iznosu 3.814 KM.

- u knjigovodstvenoj evidenciji Pravnog fakulteta izvršeno je priznavanje prihoda od upisnina i školarina u iznosu 2.007.815 KM. Priznavanje prihoda gotovo da se vrši na mjesечно nivou, a dokument koji je podloga za priznavanje prihoda je ispis rashoda evidentiranih u glavnoj knjizi za dani mjesec.

Na datum bilance iskazano je stanje kratkoročnih razgraničenja po temelju upisnina i školarina u iznosu 115.207 KM. Nije prezentirano na koje razdoblje se odnose iskazana razgraničenja, niti se može uspostaviti veza sa stanjem gotovine iskazane na transakcijskom računu.

- u knjigovodstvenoj evidenciji Ekonomskog fakulteta izvršeno je priznavanje prihoda od upisnina i školarina u iznosu 1.829.942 KM. Priznavanje prihoda izvršeno je 31.03., 30.06., 30.09. i 31.12.2017. godine. Dokument koji je bio podloga za knjiženje nije prezentiran.

Na datum bilance iskazano je stanje kratkoročnih razgraničenja po temelju upisnina i školarina u iznosu 827.325 KM. Ne može se uspostaviti veza sa stanjem gotovine iskazane na transakcijskom računu. Prema pisanoj informaciji, najmanje 667.768 KM iskazanih razgraničenja po temelju upisnina i školarina odnosi se na razdoblje starije od 365 dana, a do okončanja predmetne revizije nije izvršeno zatvaranje tih razgraničenja.

Ovakav način evidentiranja prihoda nije sukladan članku 76. Zakona o proračunima u FBiH, kojim je definirano da se priznavanje prihoda i primitaka temelji na modificiranom načelu nastanka događaja, odnosno da se priznaju u razdoblju kada su mjerljivi i raspoloživi. Posljedica navedenoga jeste da je na datum bilance podcijenjen ukupan financijski rezultat za iznos iskazanih kratkoročnih razgraničenja po temelju školarina i upisnina kod subjekata koji su bili predmetom revizije u ukupnom iznosu 1.346.534 KM, te precijenjena kratkoročna razgraničenja po temelju školarina i upisnina za isti iznos. Efekte na 2017. godinu koja je predmetom revizije nije moguće utvrditi. Smatramo važnim ukazati da je vrlo moguće da je ukupan financijski rezultat podcijenjen za još veći iznos, s obzirom da su predmetom revizije bila četiri fakulteta, te ne znamo sa sigurnošću da li ostali fakulteti i Akademija vrše evidentiranje uplaćenih školarina i upisnina na isti način (na dan 31.12.2017. godine u konsolidiranoj bilanci stanja iskazana su kratkoročna razgraničenja u ukupnom iznosu 12.923.098 KM, od čega se najveći dio odnosi na razgraničenja po temelju školarina i upisnina).

Preporuka:

- **Prihode i primitke po temelju školarina i upisnina priznavati u razdoblju kada su mjerljivi i raspoloživi sukladno članku 76. Zakona o proračunima u FBiH.**

7.1.1.2 Primljeni transferi i donacije

Primljeni transferi i donacije iskazani su u iznosu 9.056.072 KM. Strukturu neporeznih prihoda čine: primljeni tekući transferi od ostalih razina vlasti 7.291.440 KM, primljeni tekući transferi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija 1.249.632 KM, primljeni kapitalni transferi od inozemnih vlada 349.009 KM, donacije 142.631 KM, kapitalni transferi od ostalih razina vlasti i fondova 16.345 KM, kapitalni transferi iz nevladinih izvora 7.015 KM.

Primljeni tekući transferi od ostalih razina vlasti iskazani su 7.291.440 KM. Prihodi iz proračuna suosnivača ostvareni tijekom 2017. godine iznosili su ukupno 6.108.667 KM što predstavlja tek 19,2% ukupno ostvarenih prihoda u 2017. godini. Finansijskim planom prihodi iz proračuna suosnivača planirani su u iznosu 9.137.249 KM, tako da ostvareni prihodi iz proračuna suosnivača predstavljaju ostvarenje od 66,9%.

Struktura ostvarenih prihoda iz proračuna suosnivača tijekom 2017. godine daje se u sljedećoj tablici²⁵:

Proračun Županija	Iznosi u KM	Udio u %
Hercegovačko-neretvanska županija	4.836.667	79,2%
Srednjobosanska županija	586.000	9,6%
Hercegbosanska županija	486.000	8,0%
Županija Posavska	200.000	3,3%
Županija Zapadnohercegovačka	-	0,0%
Ukupno	6.108.667	100,0%

Najveći dio ostvaren je iz proračuna Hercegovačko – neretvanske županije u iznosu 4.836.667 KM, od čega se na prosinac 2016. godine odnosi 366.667 KM, a na 2017. godinu 4.400.000 KM (12 transi po 366.666,67 KM). Preostali iznos od 70.000 KM odnosi se na primljena sredstva od Hercegovačko – neretvanske županije za Hrvatsku akademiju za znanost i umjetnost - HAZU.

Iz proračuna Srednjobosanske županije ostvareni su prihodi u iznosu 586.000 KM. Cjelokupni iznos odnosi se na akademsku 2015./2016. godinu. Uvidom u dokumentaciju konstatirali smo da su uplate vršene na temelju Ugovora o sufinanciranju visokog školstva i institucija obrazovanja za akademsku 2015./2016. koji je zaključen tek 18.01.2017. godine između Sveučilišta i Ministarstva obrazovanja, znanosti, kulture i športa Srednjobosanske županije. Člankom 7. Ugovora definirano je da navedeno Ministarstvo preuzima obvezu da sredstva u iznosu 586.000 KM isplati Sveučilištu do kraja 2016. godine. Do kraja 2017. godine nije zaključen ugovor o sufinanciranju za akademsku 2016./2017., kao ni za akademsku 2017./2018. godinu.

Iz proračuna Hercegbosanske županije ostvareni su prihodi u iznosu 486.000 KM, od čega se 121.500 KM odnosi na razdoblje listopad – prosinac 2016. godine, a 364.500 KM se odnosi na razdoblje siječanj – rujan 2017. godine. Upate se vrše na temelju proračuna Hercegbosanske županije i Zakona o izvršenju proračuna Hercegbosanske županije.

Iz proračuna Posavske županije ostvareni su prihodi u iznosu 200.000 KM. Na prethodno razdoblje se odnosi 50.000 KM. Na 2017. godinu se odnosi 150.000 KM. Prema usmenoj izjavi odgovorne osobe, uplate su vršene na temelju pojedinačnih odluka o transferima iz proračuna Posavske županije za 2017. godinu. Predmetne Odluke nisu prezentirane.

Iz proračuna Županije Zapadnohercegovačke nije bilo uplata tijekom 2017. godine.

Statutom Sveučilišta, člankom 255. i 257., definirano je da se novčana sredstva za ustrojbine jedinice raspoređuju finansijskim planom Sveučilišta koji donosi Upravno vijeće Sveučilišta, a da se sredstva od suosnivača raspodjeljuju po automatizmu.

Uvidom u dokumentaciju konstatirali smo sljedeće.

Suosnivači uplate vrše na transakcijski račun Rektorata koji je otvoren za redovno poslovanje Rektorata. Rektorat vrši obračun i transfer novca namijenjenog fakultetima i Akademiji temeljem **Odluke o usvajanju privremene raspodjele proračunskih sredstava za financiranje nastavnih djelatnosti nakon podmirenja troškova Sveučilišta u Mostaru** koju je Upravno vijeće Sveučilišta

²⁵ Ilustracije radi, prema podacima Sveučilišta, od ukupno 11.275 studenata koji su upisani u akademsku 2016./2017. godinu (na koju se odnosi 3/4 kalendarske 2017. godine) iz HNŽ dolazi 4.278 studenata (37,9%), iz ZHŽ 2.451 student (21,7%), iz HBŽ 973 studenta (8,6%), iz SBŽ 790 studenata (7%), iz Županije Posavske 219 studenata (1,9%).

donijelo 22.03.2010. godine (izmjene od 10.05.2011. godine i 06.11.2015. godine²⁶). Predmetnom Odlukom su definirani samo kriteriji za raspodjelu sredstava na način da su definirani postotci za raspodjelu sredstava kako slijedi:

Pravna osoba	Raspodjela u %
Filozofski fakultet	11,5%
Medicinski fakultet	13,0%
Fakultet strojarstva, računarstva i elektrotehnike	10,0%
Agronomsko - prehrambeno tehnološki fakultet	9,4%
Ekonomski fakultet	8,5%
Građevinski fakultet	8,4%
Pravni fakultet	8,4%
FPMOZ	11,5%
Fakultet zdravstvenih studija	6,2%
Rektorat	5,6%
Akademija likovnih umjetnosti	5,5%
Farmaceutski fakultet	2,0%
Ukupno	100,0%

Kao što je vidljivo, Odlukom je predviđen i dio sredstava za Rektorat (5,6%) iako je predmetnom Odlukom definirana raspodjela sredstava nakon podmirenja troškova Sveučilišta, također Odlukom nije predviđena raspodjela sredstava Institutima. Odlukom nije definirana namjena utroška doznačenih sredstava, ni pravdanje utrošenih sredstava.

Nije prezentirana dokumentacija temeljem koje se utvrđuje osnovica za raspodjelu sredstava. Tako je osnovica za siječanj 2017. godine iznosila 350.000 KM, a za razdoblje veljača – prosinac 2017. godine 300.000 KM, odnosno ukupno 3.650.000 KM. Temeljem naprijed navedene Odluke Upravnog vijeća iz ovako utvrđene osnove, Rektoratu je raspoređeno 204.400 KM, a fakultetima i Akademiji 3.445.600 KM. Osim tzv. „redovnih tranši“ fakultetima i Akademiji, transfer kojih se vrši na temelju Odluke Upravnog vijeća Sveučilišta, Rektorat je tijekom 2017. godine iz primljenih sredstava suosnivača vršio transfer sredstava fakultetima i Akademiji po drugim temeljima u ukupnom iznosu 132.923 KM (naknada za znanstvene novake, naknada za obranu doktorske disertacije po odlukama Senata i sl.).

Uvidom u dokumentaciju konstatirali smo da se raspodjela sredstava nije vršila na mjesecnoj razini, nego u ovisnosti od primljenih uplata iz proračuna Hercegovačko – neretvanske županije, kao redovnog financijera Sveučilišta koji kontinuirano osigurava sredstva za rad Sveučilišta. Tako je doznaka sredstava od HNŽ za kolovoz bila 13.10.2017. godine, a za rujan 2017. godine 27.10.2017. godine. Sukladno tome, obračun sredstava za raspodjelu fakultetima i akademiji za kolovoz 2017. godine izvršen je 25.10.2017. godine, dok je obračun za rujan 2017. godine izvršen 27.11.2017. godine. Imajući u vidu naprijed navedeno, kao i činjenicu da HBŽ uplaćuje mjesecne tranše (tijekom 2017. godina mjesecna tranša je iznosila 40.500 KM), konstatirali smo da se sredstva primljena od suosnivača ne raspodjeljuju po automatizmu.

²⁶ Izmjene i dopune Odluke se odnose na uključivanje Farmaceutskog fakulteta u raspodjelu i korekciju postotaka za raspodjelu između Filozofskog fakulteta i FPMOZ.

Tijekom 2017. godine izvršen je transfer fakultetima i Akademiji iz sredstava primljenih od suosnivača u ukupnom iznosu 3.578.523 KM (59,3% u odnosu na primljena sredstva od suosnivača u 2017. godini), i to:

Pravna osoba	Redovne tranše	Naknade za znanstvene novake i ostalo.	Ukupno	Udio u %
Medicinski fakultet	474.500	16.750	491.250	13,7%
FPMOZ	419.750	12.932	432.682	12,1%
Filozofski fakultet	419.750	10.305	430.055	12,0%
Fakultet strojarstva, računarstva i elektrotehnike	365.000	5.285	370.285	10,3%
Građevinski fakultet	306.600	47.058	353.658	9,9%
Agronomsko - prehrambeno tehnološki fakultet	343.100	2.000	345.100	9,6%
Ekonomski fakultet	310.250	26.020	336.270	9,4%
Pravni fakultet	306.600	7.000	313.600	8,8%
Fakultet zdravstvenih studija	226.300	1.337	227.637	6,4%
Akademija likovnih umjetnosti	200.750	4.236	204.986	5,7%
Farmaceutski fakultet	73.000	-	73.000	2,0%
Ukupno	3.445.600	132.923	3.578.523	100,0%

Po isteku kalendarske godine fakulteti i Akademija dostavljaju Rektoratu Izvješća o ostvarenim prihodima od osnivača i utrošku po vrstama troškova u 2017. godini, koja Rektorat objedinjava u jedno Izvješće po ustrojbenim jedinicama. Prema objedinjenom Izvješću Rektorata, najveći dio transferiranih sredstava dobivenih iz proračuna suosnivača utrošen je na ime bruto plaća s pripadajućim porezima i doprinosima u iznosu od 3.542.282 KM (97,9%). Preostali iznos utrošenih proračunskih sredstava najvećim dijelom odnosi se na bruto ugovore vanjske suradnje u iznosu od 18.750 KM (0,5%), izdatke za materijal u iznosu od 46.991 KM (1,5%), te ostale izdatke u iznosu od 9.000 KM (0,1%). U ovim podacima sadržano je i 38.500 KM sredstava iz proračuna suosnivača koja su Akademija i Fakultet strojarstva, računarstva i elektrotehnike primili izravno od suosnivača. Revidirane pravne osobe su primljena sredstva od osnivača, redovne tranše, u cijelosti utrošili za bruto plaće.

Nije prezentirano Izvješće o utrošku preostalog dijela sredstava iz proračuna suosnivača, odnosno sredstava koja nisu transferirana fakultetima i Akademiji (2.460.144 KM).

Udio prihoda ostvarenih od suosnivača (19,2%) u ukupnim prihodima Sveučilišta, kao i neredovitost financiranja Sveučilišta, ukazuje na to da se odnos suosnivača prema visokom obrazovanju, odnosno Sveučilištu, treba mijenjati.

7.1.2 Rashodi, izdaci i financiranje

U konsolidiranom Godišnjem izvješću o izvršenju proračuna za 2017. godinu, iskazani su rashodi, izdaci i financiranje u iznosu od 31.770.678 KM.

Strukturu rashoda, izdataka i financiranja čine: plaće i naknade troškova zaposlenih 16.170.505 KM, doprinosi poslodavca i ostali doprinosi 1.401.709 KM, izdaci za materijal, sitan inventar i usluge 11.898.479 KM, tekući transferi i drugi tekući rashodi 233.268 KM, izdaci za kamate 76.416 KM, izdaci za nabavu stalnih sredstava 1.168.035 KM, izdaci za otplate dugova 822.266 KM.

7.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Bruto plaće i naknade troškova zaposlenih Sveučilišta iskazane su u iznosu od 16.170.505 KM, od čega se na bruto plaće i naknade plaća odnosi 14.410.410 KM, a na naknade troškova zaposlenih 1.760.095 KM.

Bruto plaće i naknade plaća organizacijskih jedinica obuhvaćenih uzorkom su iskazane kako slijedi:

- **Rektorat** 780.617 KM, što čini 31% ukupnog izvršenja finansijskog plana Rektorata za 2017. godinu, a iste su u odnosu na prethodnu godinu veće za 116.738 KM.
- **Ekonomski fakultet** 1.719.628 KM, što čini 70% ukupnog izvršenja finansijskog plana Fakulteta za 2017. godinu, a iste su u odnosu na prethodnu godinu manje za 108.426 KM.
- **Filozofski fakultet** 2.644.256 KM, što čini 52% ukupnog izvršenja finansijskog plana Fakulteta za 2017. godinu, a iste su u odnosu na prethodnu godinu više za 1.320 KM.
- **Pravni fakultet** 1.678.696 KM, što čini 70% ukupnog izvršenja finansijskog plana Fakulteta za 2017. godinu, a iste su u odnosu na prethodnu godinu veće za 266.217 KM.
- **FPMOZ** 2.830.154 KM, što čini 49% ukupnog izvršenja finansijskog plana Fakulteta za 2017. godinu, a iste su u odnosu na prethodnu godinu veće za 242.051 KM.

Bruto plaće i naknade plaća zaposlenicima Sveučilišta se reguliraju internim aktima organizacijskih jedinica i Statutom Sveučilišta. Na razini Sveučilišta su donesene slijedeće odluke: Odluka o koeficijentima u Sveučilištu u Mostaru, Odluka o utvrđivanju koeficijenta plaće rektoru Sveučilišta u Mostaru, Odluka o visini osnovice za obračun plaće i Odluka o visini naknade za prorektore, dekane, pomoćnike rektora i prodekanu. Obračun plaće je reguliran internim aktom na razini organizacijske jedinice. Tako se obračun plaće zaposlenicima **Rektorata** vrši sukladno Pravilniku o radu Sveučilišta iz 2002. godine (dvije izmjene u 2016. godini) koji primjenjuje samo Rektorat i prethodno navedenim aktima donesenim na razini Sveučilišta, a sam obračun plaće se vrši na način da se koeficijent množi s vrijednosti boda, brojem radnih sati i minulim radom. Osnovica za obračun plaće za 2017. godinu je utvrđena Odlukom iz 2016. godine i iznosi je 3,95 KM bruto po satu rada. Sukladno Odluci, koeficijent za obračun plaće rektora Sveučilišta je 12,00. Obračun plaće zaposlenicima **Ekonomskog fakulteta** se vrši na temelju Pravilnika o plaćama, naknadama i drugim primanjima zaposlenika Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru, i navedenih odluka donesenih na razini Sveučilišta. Plaća zaposlenika Ekonomskog fakulteta utvrđuje se u ovisnosti od znanstvenog stupnja i stručne spreme i od vrste i složenosti poslova koje zaposlenik obavlja, odnosno obima poslova i kvalitete izvršenja poslova radnog mesta zaposlenika. Pored osnovne plaće, zaposlenicima pripadaju i naknade i druga primanja sukladno zakonu i Općem kolektivnom ugovoru.²⁷ Plaća se obračunava u dva dijela sukladno Pravilniku: fiksni dio koji se isplaćuje sukladno Odluci o bodu i Odluci o koeficijentima na Sveučilištu i varijabilni dio plaće koji se isplaćuje sukladno članku 18. Pravilnika i Odluci o obračunu i isplati plaće zaposlenika Fakulteta koja se donosi svaki mjesec za prethodni mjesec.

Za isplatu varijabilnog dijela plaće donosi se rješenje o obračunu i isplati naknada nastavnika Ekonomskog fakulteta²⁸ koja se odnosi na naknadu u bruto iznosu uz plaću nastavnicima za obavljanje poslova u administraciji.

Osnovica za obračun plaće zaposlenika Ekonomskog fakulteta utvrđuje se Odlukama o vrijednosti bruto boda koju donosi dekanica fakulteta i ista je utvrđena Odlukom od 09.02.2015. godine u iznosu od 670 KM i Odlukom od 06.11.2017. godine u iznosu od 640 KM, a u primjeni je od 01.10.2017. godine.

Obračun plaće zaposlenicima **Filozofskog fakulteta** se vrši temeljem Pravilnika o radu, Odluke o visini osnovice za obračun plaće i Odluke o koeficijentima na Sveučilištu u Mostaru. Osnovna plaća zaposlenika za puno radno vrijeme i normalni učinak na poslovima na kojima zaposlenik radi predstavlja proizvod fonda raspoloživih radnih sati, vrijednosti boda (najniže plaće po satu rada) i odgovarajućeg koeficijenta složenosti poslova koje zaposlenik obavlja. Vrijednost boda utvrđena odlukom dekana za 2017. godinu iznosi je 410 KM. Plaća zaposlenika raspoređenih na rukovodeća radna mesta može se uvećati za iznos položajnog dodatka koji utvrđuje dekan posebnom odlukom. Navedeno uvećanje je definirano Odlukom dekana od 23.10.2013. godine, kojom su utvrđeni dodaci u

²⁷ Pravilnik o plaćama, naknadama i drugim primanjima zaposlenika Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru, broj 02-1912-01/14 od 31.10.2014. godine (dekan Mila Gadičić), član 3.

²⁸ Na temelju članka 29. Statuta Ekonomskog fakulteta kojim se stavom 3. definira da dekan donosi Pravilnik o plaćama i druge akte sukladno zakonu, i stavom 12. odobrava i druge poslove utvrđene Zakonom, Statutom Sveučilišta i ovim statutom i člankom 65. Statuta Sveučilišta u Mostaru – dekan obavlja i druge poslove utvrđene Zakonima, Statutom i drugim općim aktima Sveučilišta.

neto iznosu za dekana (500 KM), prodekane (350 KM), pročelnike odjela (250 KM) i za tajnike odjela (150 KM). Stimulacije plaće se isplaćuju po temelju postizanja visoke kvalitete i kvantitete rada, postizanja iznimnih rezultata u radu, s tim da ukupno povećanje ne može biti veće od 20%. Projektni dodatak predstavlja uvećanje plaće po temelju rada na posebnim međunarodnim i domaćim projektima, programima i angažmanima, kao i rada na dislociranim odjelima. Pravo na stimulaciju i projektni dodatak i iznose istih utvrđuje dekan posebnom odlukom.

Uvidom u dokumentaciju konstatirali smo da su se kao varijabilni dio plaće isplaćivali i dodaci na plaću za voditelja ureda / odjela / službe, tajnike novina i časopisa fakulteta, voditelja studentske referade i dodatne poslove i angažmane. Odlukom o izmjenama Pravilnika o radu je definirano da se plaća zaposlenika raspoređenih na rukovodećim radnim mjestima (dekan, prodekan, pročelnik, tajnik, rukovoditelj službi i voditelji ureda i dr.) može uvećati za iznos položajnog dodatka. Pravo na uvećanje plaće po temelju položajnog dodatka kao i iznos istog utvrđuje dekan odlukom. Odluke kojom su definirane isplate koje nisu pokrivenе Odlukom od 23.10.2017. godine nisu prezentirane.

Obračun plaće zaposlenicima **Pravnog fakulteta** vrši se na temelju Pravilnika o radu Pravnog fakulteta, Odluke o vrijednosti boda za obračun bruto plaće zaposlenicima Pravnog fakulteta i Odluke o koeficijentima na Sveučilištu u Mostaru. Prema Pravilniku o radu plaća zaposlenika, za puno radno vrijeme predstavlja umnožak najniže plaće i koeficijenta složenosti poslova koje zaposlenik obavlja i množi se s postotkom ostvarenim radnim učinkom, a zatim se dobiveni iznos povećava po temelju radnog staža zaposlenika. Osnovica za obračun plaće zaposlenicima Pravnog fakulteta utvrđena je odlukom dekanice fakulteta od 04.10.2016. godine i iznosila je 600 KM. Pored osnovne plaće, zaposlenicima pripadaju i naknade i druga primanja sukladno zakonu i Općem kolektivnom ugovorom.

Obračun plaće zaposlenicima **FPMOZ** vrši se temeljem Pravilnika o radu FPMOZ i Odluke o visini vrijednosti koeficijenta (boda). Ukoliko za pojedina radna mjesta nije aktima utvrđen koeficijent složenosti ili zaposlenik redovito obavlja i poslove nepotpunjene radnog mesta ili druge dodatne poslove, koeficijent složenosti, odnosno uvećanje koeficijenta složenosti poslova utvrđuje se odlukom dekana. Odluku o visini vrijednosti koeficijenta (boda) donosi znanstveno - nastavno vijeće Fakulteta. Uvidom u dokumentaciju konstatirali smo da je dekan Fakulteta donosio odluke o isplati dodatka na plaću sukladno članku 34. Statuta Fakulteta i članku 26. Pravilnika o radu Fakulteta. U većini slučajeva odluke su donesene iz razloga složenosti poslova, odgovornosti i obima poslova. Iako smo tražili podatak o visini isplaćenih dodataka na plaću, isti nije prezentiran. Također, nisu prezentirana izvješća o izvršenim poslovima temeljem kojih su donesene odluke dekana. **Na temelju navedenog ne možemo potvrditi opravdanost isplata dodataka na plaću, s obzirom da su obim posla, složenost i odgovornost regulirani koeficijentima složenosti poslova.**

Najviša isplaćena neto plaća u **Rektoratu** u 2017. godini iznosila je 6.436 KM, najniža 740 KM, dok je prosječna neto plaća utvrđena u iznosu od 2.020 KM. Najviša isplaćena plaća na **Ekonomskom fakultetu** u 2017. godini iznosila je 6.330 KM, najniža 812 KM, dok je prosječna neto plaća utvrđena u iznosu od 2.069 KM. Najviša isplaćena plaća na **Filozofskom fakultetu** u 2017. godini iznosila je 3.512 KM, najniža 481 KM, dok je prosječna neto plaća utvrđena u iznosu od 1.276 KM. Najviša neto isplaćena plaća na **Pravnom fakultetu** u 2017. godini iznosila je 5.534 KM, a najniža 915 KM, dok je prosječna neto plaća utvrđena u iznosu od 2.395 KM. Najviša neto isplaćena plaća na **FPMOZ** u 2017. godini iznosila je 3.089 KM, a najniža 590 KM, dok je prosječna neto plaća utvrđena u iznosu od 1.129 KM.

Naknade troškova zaposlenih organizacijskih jedinica obuhvaćenih uzorkom su iskazane kako slijedi:

Subjekt revizije	Topli obrok	Prijevoz	Regres	Jubilarne nagrade / Darovi	Otpremnine	Naknade za vjerske bl.	Pomoć u sl. smrti i bolesti	Ostale naknade	Ukupno
Rektorat	35.537	18.505	8.927	11.458	3.975	-	-	-	78.402
Ekonomski fakultet	72.499	27.849	17.829	-	-	10.308	12.720	-	141.205
Filozofski fakultet	176.672	88.714	16.350	16.650	5.232	-	3.267	-	306.885
FPMOZ	180.832	94.064	53.250	22.176	-	31.950	9.469	58.920	450.661
Pravni fakultet	60.844	20.895	14.800	7.336	-	-	5.031	9.000	117.906

Regres za godišnji odmor za 2017. godinu u Rektoratu je obračunan na temelju Odluke o isplati regresa za 2017. godinu od 11.07.2017. godine. Uvidom u dokumentaciju konstatirali smo da je člankom 2. navedene Odluke definirano da se regres za korištenje godišnjeg odmora utvrđuje u visini 70% prosječne neto isplaćene plaće u posljedna tri mjeseca svih zaposlenika u Rektoratu Sveučilišta, što iznosi 1.229,65 KM. Člankom 3. je definirano da će se obračun regresa iz točke 2. ove Odluke, izvršiti u dva dijela: neoporezivi dio regresa u neto iznosu od 425 KM, i oporezivi dio regresa u bruto iznosu od 804,65 KM. Regres je isplaćen uz plaću za srpanj 2017. godine. Na platnoj listi zaposlenika je iskazan oporezivi dio regresa.

Pravilnikom o radu od 19.07.2002. godine koji je donio Rektor, je definirano da zaposlenik ima pravo na regres za godišnji odmor u visini od najmanje 70% prosječne plaće radnika. Odlukom o izmjeni i dopuni Pravilnika o radu od 15.07.2016. godine, zaposlenik ima pravo na regres za godišnji odmor u visini od 50% prosječne neto isplaćene plaće u FBiH u posljedna tri mjeseca prije isplate.

Topli obrok na Pravnom fakultetu je isplaćen u ukupnom iznosu od 60.844 KM, u visini 13 KM dnevno sukladno Odluci Znanstveno-nastavnog vijeća od 28.10.2016. godine, s tim da se na iznos iznad neoporezivog dijela plaća porez sukladno Zakonu o porezu na dohodak i isti je iskazan na poziciji plaća.

Topli obrok na FPMOZ je isplaćen u visini 15 KM dnevno sukladno Pravilniku o radu, u ukupnom iznosu od 180.832 KM, neoporezivi dio i oporezivi dio u iznosu od 234.725 KM koja se isplaćivala uz plaću i na koju je plaćen porez sukladno Zakonu o porezu na dohodak. Ovaj iznos naknade je evidentiran na poziciji plaća.

Imajući u vidu činjenicu da su **Pravni fakultet, FPMOZ i Rektorat proračunski korisnici koji se jednim dijelom financiraju iz javnih prihoda, smatramo da nije primjereno ni opravdano isplaćivati topli obrok i regres u neto iznosima koji su veći od zakonski utvrđenih neoporezivih iznosa, te na tako utvrđene iznose obračunati i platiti pripadajući porez sukladno Zakonu o porezu na dohodak.**

FPMOZ je u 2017. godini isplatio i posebne naknade-donacije u iznosu od 58.920 KM. Uvidom u dokumentaciju koja se odnosi na posebne naknade – donacije FPMOZ, konstatirali smo da su donacije dane pravnim i fizičkim osobama temeljem zahtjeva. U tijeku revizije nisu prezentirani kriteriji temeljem kojih je utvrđen iznos i način dodjele sredstava. Također, konstatirali smo da su iste evidentirane na poziciji naknada zaposlenima, zbog čega je donacije trebalo evidentirati u okviru pozicija tekućih transfera sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH²⁹.

Preporuka:

- *Potrebno je utvrditi kriterije za dodjelu sredstava za posebne naknade – donacije Fakultet prirodoslovno – matematičkih i odgojnih znanosti, te osigurati pravilno knjigovodstveno evidentiranje istih sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.*

7.1.2.2 Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi

Na poziciji doprinosi poslodavca i ostalih doprinoša iskazan je iznos od 1.401.709 KM. Isti su u odnosu na prethodnu godinu veći za 66.365 KM ili za 4,97%.

7.1.2.3 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 11.898.479 KM i u odnosu na prethodnu godinu manji su za 423.889 KM ili 3,4%. Struktura iskazanih izdataka je slijedeća: ugovorene i druge posebne usluge 7.706.987 KM, nabava materijala i sitnog inventara 1.395.011 KM, putni troškovi 878.257 KM, izdaci za energiju 726.008 KM, izdaci za tekuće održavanje 534.071 KM, izdaci za komunikaciju i komunalne usluge 284.481 KM, izdaci za usluge prijevoza i goriva 148.002 KM, izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa 126.564 KM i unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine 99.098 KM.

²⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 60/14

Ugovori o djelu

U okviru iskazanih ugovorenih usluga izvršen je uvid u ugovore o djelu uzorkom obuhvaćenih fakulteta i Rektorata. Uvidom u dokumentaciju konstatirali smo sljedeće:

- Člankom 43. Zakona definirano je da se radni odnos zasniva putem javnog natječaja, odnosno javnog oglasa, a kriteriji, postupak i druga pitanja vezana za zasnivanje radnog odnosa u javnoj visokoškolskoj ustanovi uređuju se općim aktom visokoškolske ustanove.
- Člankom 13. Uredbe o kriterijima, standardima i normativima u visokom obrazovanju u HNŽ definirano je da se akademsko osoblje bira sukladno odredbama Zakona, a radni odnos se zasniva sukladno Zakonu i općim aktima ustanove. Istim člankom definirano je da Ustanova mora imati u stalnom radnom odnosu 50% nastavnika i suradnika za obvezne i stručne predmete usko vezane za područja studija.
- Člankom 166. Zakona o radu³⁰ definirano je da privremeni i povremeni poslovi ne predstavljaju poslove za koje se zaključuje ugovor o radu i da ne traju dulje od 60 dana u tijeku kalendarske godine, što znači da ti poslovi nisu trajnog karaktera.
- Člankom 600. Zakona o obveznim odnosima³¹ definirano je da se ugovorom o djelu izvođač obvezuje da izvrši određeni posao, a naručitelj da mu za to plati naknadu. Dakle, ugovori o djelu zaključuju se za jasno definirane poslove koji traju određeno vrijeme, zbog čega smatramo da se isti ne mogu zaključiti za redovne poslove koji se obavljaju u kontinuitetu tijekom cijele godine.
- **Statutom Sveučilišta, člankom 132. definirano je da akademsko osoblje zasniva radni odnos (zaključuje ugovor o radu) sa Sveučilištem na neodređeno ili određeno vrijeme.** Člankom 135. dana je mogućnost da akademsko osoblje može, uz suglasnost Znanstveno – nastavnog vijeća ustrojbene jedinice, u okviru punog radnog vremena obavljati poslove za koje su izabrani na više ustrojbenih jedinica Sveučilišta. Senat Sveučilišta određuje uvjete pod kojima zaposleno osoblje s punim radnim vremenom može biti angažirano i na drugom sveučilištu (suglasnost za angažiranje daje rektor na prijedlog dekana ustrojbene jedinice svojom odlukom). Također, člankom 137. Sveučilišta definirano je da će se bliže odredbe o načinu zasnivanja radnog odnosa i zaključivanja ugovora o radu, te sva ostala pitanja koja se odnose na prava i obveze akademskog i neakademskog osoblja utvrditi Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta Sveučilišta. Predmetni Pravilnik do okončanja revizije nije donesen.

Iako je Statutom definiran način zasnivanja radnog odnosa za akademsko osoblje, temeljem uvida u uzorkovanu dokumentaciju konstatirali smo da su pojedini fakulteti svojim Pravilnikom o radu definirali angažiranje nastavnog osoblja na način koji nije sukladan Statutu Sveučilišta, kako je navedeno u nastavku.

FPMOZ je člankom 99. Pravilnika o radu definirao da može angažirati nastavnike, stručnjake, suradnike i administraciju s kojima sklapa ugovore o djelu ukoliko je isto potrebno za organizaciju rada i nesmetano funkcioniranje Fakulteta, kao i to da se za obavljanje privremenih i povremenih poslova može zaključiti ugovor pod uvjetima utvrđenim zakonom. Istim člankom definirao je da se privremenim i povremenim poslovima smatraju, između ostaloga, priprema i održavanje stručnih predavanja, seminara, savjetovanja, konferencija.

Izdaci po temelju ugovora o djelu FPMOZ iskazani su u bruto iznosu od 1.161.240 KM od čega se iznos od 717.931 KM odnosi na isplaćene naknade po temelju ugovora o djelu rezidentima, a 443.309 KM na isplaćene naknade nerezidentima, odnosno fizičkim osobama iz inozemstva. Prema dostavljenom pregledu, tijekom 2017. godine zaključeno je 325 ugovora o djelu od čega se 305 ugovora o djelu (94%) odnosi na zaključene ugovore o djelu za izvođenje nastave na Fakultetu, što predstavlja redovne poslove Fakulteta. Ugovori o djelu su dijelom zaključeni s vlastitim nastavnim osobljem, a

³⁰ „Sl.novine FBiH“, br. 26/16

³¹ „Sl.novine FBiH“, br. 29/03, 42/11

dijelom s nastavnim osobljem drugih sveučilišta, u zemlji i inozemstvu. Ugovoreni poslovi su se najvećim dijelom obavljali kontinuirano tijekom cijele godine. Naknade angažiranim osobama isplaćivane su po cijeni sata nastave prema zvanju, u mjesecnim neto iznosima, ukupnim netom iznosima, honorarima, za edukacijsku skupinu predmeta, u ukupnim iznosima po angažmanu od 180 KM do 11.290 KM. Osim prethodno navedenoga, uvidom u dokumentaciju konstatirali smo da je FPMOZ Pravilnikom o organizaciji rada i sistematizaciji radnih mjesta regulirao da se broj izvršitelja za nastavnike i suradnike utvrđuje sukladno nastavnom planu i programu. U radnom odnosu ima 80 zaposlenika znanstveno – nastavnog osoblja, a ugovore o djelu u 2017. godini, za izvođenje nastave po više temelja (nastavnih predmeta), zaključio je s preko 270 osoba. Naprijed navedeno nije sukladno članku 13. Uredbe o kriterijima, standardima i normativima u visokom obrazovanju u HNŽ.

Filozofski fakultet je člankom 46. Pravilnika o radu definirao da se za obavljanje privremenih i povremenih poslova zaključuje ugovor po uvjetima predviđenim zakonom. Izdaci po temelju ugovora o djelu Filozofskog fakulteta iskazani su u bruto iznosu od 1.075.293 KM (što uključuje i isplate za povjerenstva s čijim članovima su zaključivani ugovori o djelu). Ugovori o djelu zaključivani su dijelom s vlastitim nastavnim osobljem, a dijelom s nastavnim osobljem drugih fakulteta, i istima je ugovorom definirana naknada.

Najveći dio (oko 90%) odnosio se na izvođenje nastave, što predstavlja redovne poslove Fakulteta.

Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta Filozofski fakultet je definirao da se broj izvršitelja nastavnog osoblja utvrđuje nastavnim planom. Prema dostavljenom pregledu konstatirali smo da je Filozofski fakultet u 2017. godini imao zaključene ugovore o djelu s preko 200 osoba za izvođenje nastave po više temelja (nastavnih predmeta). S obzirom da je u stalnom radnom odnosu na fakultetu 85 zaposlenika znanstveno - nastavnog osoblja, ovaj omjer nije sukladan članku 13. Uredbe o kriterijima, standardima i normativima u visokom obrazovanju u HNŽ.

Ugovoreni poslovi su se najvećim dijelom obavljali kontinuirano tijekom cijele godine. Naknade angažiranim osobama isplaćivane su po cijeni sata nastave prema zvanju, u mjesecnim neto iznosima, ukupnim netom iznosima, honorarima, za edukacijsku skupinu predmeta u ukupnim iznosima po angažmanu od 25 do 8.400 KM. Za većinu ugovora o djelu u koje smo imali uvid utvrdili smo da se za izvršeni angažman po ugovoru ne dostavljaju izvješća kao temelj za isplatu, niti je obveza za sačinjavanje istog definirana u ugovoru.

Izdaci po temelju ugovora o djelu Rektorata iskazani su u bruto iznosu od 180.817 KM. Tijekom 2017. godine Rektorat je, prema dostavljenom pregledu, zaključio 93 ugovora o djelu, za poslove kao što su koordinator za računarske mreže, član stručnog tima ISSS, predavanja po različitim temama, aktivnosti oko izдавanja časopisa (urednik, tajnik, glavni urednik), odvjetničke usluge, lektoriranje, prijevodi, poslovi odnosa s javnošću, poslovi održavanja čistoće i dvorišta, poslovi vozača, angažmani po projektima, uređenje web stranice i rada na računarima i objavljivanja obavijesti na web stranici, angažmani po Odlukama, kao i za **prorektore i pomoćnika rektora**.

Od četiri prorektora koja su sistematizirana jedan je samo u radnom odnosu, a tri su angažirana na temelju ugovora o djelu. Za tri prorektora, ugovori o djelu su sklopljeni za razdoblje od 02.10.2017. godine do 30.09.2021. godine s pojedinačnom neto vrijednosti ugovora o djelu 53.856 KM (ukupno 161.568 KM). U 2017. godini je po ovom temelju isplaćeno po 2.244 KM neto (ukupno 6.733 KM). Člankom 3. Ugovora o djelu je regulirano da će Naručitelj Izvršitelju isplaćivati iznos koji je nevezan za plaću koju prima kao profesor, a sukladno Odluci Upravnog vijeća Sveučilišta u Mostaru o visini naknade za prorektore, dekane, pomoćnike rektora i prodekanu bez navođenja iznosa za koji je ugovor zaključen. Također, dva prorektora iz prethodnog mandatnog razdoblja bila su angažirana isto na temelju ugovora o djelu koji su zaključeni za razdoblje od 06.11.2014. godine do 01.11.2017. godine, odnosno od 01.11.2013. godine do 01.11.2017. godine s pojedinačnom neto vrijednosti ugovora o djelu 46.944 KM, odnosno 50.542 KM. U 2017. godini je po ovom temelju isplaćeno po 13.470 KM neto (ukupno 26.940 KM). **Imajući u vidu da se navedeni poslovi odnose na redovne poslove, posebno za sistematizirana radna mjesta prorektora, ne može se potvrditi opravdanost angažiranja fizičkih osoba, i zaposlenika Fakulteta za obavljanje poslova prorektora.**

Naprijed navedeni nalazi u vezi ugovora o djelu ukazuju da isti nisu zaključeni sukladno članku 132. Statuta Sveučilišta, kao ni odredbama Zakona o obveznim odnosima i Zakona o radu. Shodno navedenome, ne možemo potvrditi utemeljenost zaključivanja ugovora o djelu za izvođenje nastave, kao ni utemeljenost zaključivanja ugovora o djelu za obavljanje redovitih, sistematiziranih poslova koji se obavljaju kontinuirano tijekom cijele godine (npr. poslovi prorektora). Također, za angažiranje nastavnog osoblja i stručnih suradnika temeljem ugovora o djelu za obavljanje redovnih poslova, obračun i uplata pripadajućih poreza i doprinosa nisu izvršeni sukladno odredbama članaka 10. i 27. Zakona o porezu na dohodak³² i članka 11. Zakona o doprinosima³³.

Osim prethodno navedenoga, FPMOZ i Filozofski fakultet ne zadovoljavaju pedagoške standarde sukladno članku 13. Uredbe o kriterijima, standardima i normativima u visokom obrazovanju u HNŽ.

Preporuke:

- *Angažiranje akademskog osoblja vršiti sukladno odredbama Zakona o radu i Statuta Sveučilišta u Mostaru.*
- *Ugovore o djelu zaključivati za one poslove za koje je zakonskim i ostalim propisima uređena mogućnost zaključivanja istih.*
- *Osigurati zadovoljavanje pedagoških standarda propisanih Uredbom o kriterijima, standardima i normativima u visokom obrazovanju u HNŽ u dijelu zapošljavanja nastavnog osoblja.*

7.1.2.4 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Na poziciji tekućih transfera iskazan je iznos od 233.268 KM. Uvidom u dokumentaciju konstatirali smo da se najveći iznos od 70.000 KM odnosi na jednokratnu finansijsku potporu Hrvatskoj akademiji za znanost i umjetnost u Bosni i Hercegovini, kao i doznake navedenoj Akademiji za ožujak, svibanj, lipanj i srpanj 2017. godine u iznosu od 20.000 KM (5.000 KM mjesечно). Uplata u iznosu od 70.000 KM je izvršena temeljem Odluke Rektora br. 01-57/17 od 13.01.2017. godine. U istoj se ne navodi za koje namjene se odobravaju sredstva, niti na koji način će se pravdati odobrena sredstva. Također, nije prezentiran zaključeni ugovor s navedenom Akademijom kojim bi se regulirala prava i obveze ugovornih strana. Mjesečne uplate Akademiji se vrše na temelju Odluke Upravnog vijeća br. 01-26-30/17 od 07.03.2017. godine. U Odluci nije navedeno za koje namjene se izdvajaju sredstva niti način pravdanja doznačenih sredstava.

Uvidom u ostale doznake po temelju tekućih transfera, metodom uzorka, konstatirali smo da su izvršene doznake sredstava na temelju odluka Rektora ili dekana fakulteta i iste se odnose na odobravanje sredstava (donacije) udruženjima, sportskim klubovima, HKUD-u i dr., za koje nisu prezentirani zahtjevi, na temelju kojih su donesene odluke. Također nisu prezentirane procedure o načinu i kriterijima odobravanja sredstava sa pozicije tekućih transfera neprofitnim organizacijama, niti su prezentirani ugovori kojim bi se regulirala prava i obveze ugovornih strana, a prvenstveno način pravdanja doznačenih sredstava.

Temeljem navedenog, nije jasno definirana namjena odobrenih sredstava, nisu zaključeni ugovori, niti su propisane procedure odobravanja i kriterija za dodjelu sredstava sa pozicije tekućih transfera neprofitnim organizacijama.

Preporuka:

- *Potrebno je jasno definirati namjenu odobrenih sredstava tekućih transfera, utvrditi kriterije za dodjelu istih, te zaključiti ugovor kojim će se definirati način izvješćivanja o utrošenim nepovratnim sredstvima tekućih transfera.*

³² „Sl.novine FBiH“, br. 10/08, 9/10, 44/11, 7/13, 65/13;

³³ „Sl.novine FBiH“, br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16;

7.1.3 Financijski rezultat

Kao što je šire obrazloženo u točci 6. Planiranje, donošenje financijskog plana i izvješćivanje, s obzirom da je Financijskim planom usvojenim od strane Upravnog vijeća obuhvaćeno samo 12 pravnih osoba, a da je konsolidiranim financijskim izvješćima obuhvaćeno 18 pravnih osoba, da financijski plan nije sačinjen po proračunskim klasifikacijama na razini analitičkog konta, nije moguće dati podatke o ostvarenju prihoda i primitaka, rashoda, izdataka i financiranja u odnosu na operativni financijski plan jer podaci nisu uporedivi, niti je moguće pratiti izvršenje pojedinih pozicija u odnosu na usvojeni plan.

U konsolidiranim financijskim izvješćima Sveučilišta za 2017. godinu iskazan je financijski rezultat kako slijedi: iskazani prihodi i primici od zaduzivanja 32.335.638 KM, rashodi, izdaci i financiranje 31.770.678 KM, i višak prihodima nad rashodima 564.960 KM.

Također, u konsolidiranom financijskom izvješću (Bilanca stanja) iskazan je istovremeno ukupan neraspoređeni višak prihoda nad rashodima 1.344.106 KM i ukupan neraspoređeni višak rashoda nad prihodima 2.167.358 KM. Iskazivanje ukupnog financijskog rezultata na ovaj način nije sukladno Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH³⁴, te isti ne možemo potvrditi.

Upravno vijeće usvojilo je konsolidirana financijska izvješća za 2017. godinu 24.04.2018. godine.

Osim prethodno navedenog, ne možemo potvrditi ukupan iskazani financijski rezultat za najmanje 1.051.534 KM, s obzirom da su u knjigovodstvenoj evidenciji četiri fakulteta, koja su bila predmetom revizije, na dan 31.12.2017. godine primljena sredstva po temelju školarina i upisnina u iznosu 1.346.534 KM evidentirana na razgraničenjima umjesto da su za taj iznos priznati prihodi, te da su u knjigovodstvenoj evidenciji Filozofskog fakulteta na dan 31.12.2017. godine priznati prihodi u iznosu 295.000 KM koji nisu naplaćeni, odnosno naplata istih se očekuje do 28.02.2018. godine, što je šire obrazloženo u točci 7.1.1.1 Izvješća.

Preporuka:

- *Iskazivanje ukupnog financijskog rezultata u konsolidiranim financijskim izvješćima vršiti sukladno Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH.*

7.2 BILANCA STANJA

Prema podacima iz konsolidirane Bilance stanja Sveučilišta ukupna vrijednost aktive iznosi 110.553.695 KM. Struktura iskazane aktive je sljedeća: novčana sredstva 13.993.265 KM, kratkoročna potraživanja 1.029.136 KM, kratkoročni plasmani 37.671 KM, zalihe materijala i robe 49.642 KM, kratkoročna razgraničenja 2.981.623 KM, stalna sredstva 92.286.106 KM, dugoročni plasmani 2.000 KM, dugoročna razgraničenja 174.252 KM.

Ukupna vrijednost pasive iznosi 110.553.695 KM. Struktura iskazane pasive je sljedeća: kratkoročne obveze i razgraničenja 15.710.316 KM (kratkoročne tekuće obveze 990.800 KM, kratkoročni krediti i zajmovi 418.102 KM, obveze prema zaposlenicima 1.378.316 KM, kratkoročna razgraničenja 12.923.098 KM), dugoročne obveze i razgraničenja 2.483.780 KM (dugoročni krediti i zajmovi 952.494 KM, ostale dugoročne obveze 13.067 KM, dugoročna razgraničenja 1.518.219 KM) i izvori stalnih sredstava 92.359.599 KM (izvori stalnih sredstava 92.111.160 KM, ostali izvori sredstava 1.006.401 KM, izvori sredstava rezervi 65.290 KM, neraspoređeni višak prihoda nad rashodima 1.344.106 KM, neraspoređeni višak rashoda nad prihodima 2.167.358 KM).

³⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 34/14

7.2.1 Gotovina

U konsolidiranoj Bilanci stanja na dan **31.12.2017.** godine iskazana je gotovina u blagajni i na transakcijskim računima **13.993.265 KM.** Od ukupno iskazane vrijednosti gotovine na gotovinu Rektorata odnosi se 3.588.705 KM, Ekonomskog fakulteta 1.397.962 KM, FPMOZ 715.229 KM, Pravnog fakulteta 377.659 KM, Filozofskog fakulteta 197.277 KM. U konsolidiranoj Bilanci stanja iskazano je stanje gotovine veće za **835.068 KM** u odnosu na iskazano stanje u konsolidiranom Izvješću o novčanim tijekovima, što je šire obrazloženo u točci 7.3 Izvješća.

7.2.2 Kratkoročna aktivna razgraničenja

U konsolidiranim finansijskim izvješćima Sveučilišta na dan **31.12.2017.** godine iskazana su kratkoročna razgraničenja u iznosu **2.981.623 KM**, od čega se najveći dio odnosi na potraživanja od suoosnivača Sveučilišta evidentirana u knjigovodstvenoj evidenciji Rektorata u iznosu 2.904.000 KM.

Kao što je šire obrazloženu u uvodnom dijelu Izvješća, temeljem pojedinačnih odluka suoosnivača (županija i općina) o prihvaćanju suoosnivačkih prava nad Sveučilištem (kojima je definirano da će točan udio prava i obveza koja proistječe iz suoosnivačkog djela sporazumno naknadno utvrditi svi suoosnivači) suoosnivači su 19.10.2000. godine zaključili Sporazum o pravima i obvezama suoosnivača nad Sveučilištem u Mostaru kojima su definirani pojedinačni suoosnivački udjeli. Na Županijskom sudu u Mostaru izvršen je upis suoosnivača, na način da su samo upisani podaci o nazivima suoosnivača. Točan udio u vlasništvu do danas nije registriran na sudu. Točkom 2. predmetnog Sporazuma definirano je da županije i općine kao suoosnivači sudjeluju u financiranju Sveučilišta sukladno suoosnivačkim udjelima utvrđenim u točci I. Sporazuma, a prema godišnjem proračunu Sveučilišta.

Sukladno članku 122. Zakona i članku 251. Statuta, definirano je da visokoškolska ustanova sredstva za obavljanje svoje djelatnosti stiče: iz sredstava osnivača, iz sredstava fondova, donacija, oporuka i poklona, od školarine, prodajom intelektualnih, kulturnih, materijalnih i komercijalnih dobara i usluga, iz prihoda na temelju autorskih prava i patenata i iz drugih izvora sukladno Zakonu. Istim čankom Zakona definirano je da se način financiranja visokoškolske ustanove uređuje osnivačkim aktom i statutom. Tako je člankom 252. Statuta definirano da suoosnivači u proračunu osiguravaju novčanu podlogu za rad Sveučilišta, a tim sredstvima se financiraju: plaće i naknade zaposlenih, te materijalni troškovi; najnužnija razina znanstvenog, umjetničkog i stručnog rada Sveučilišta; rad službe čijom se djelatnošću osigurava cjelovitost i potrebni standard Sveučilišta; radni i životni standard zaposlenika, razvoj i ulaganje. Nadalje, člankom 253. Statuta definirano je da se temeljna djelatnost Sveučilišta utvrđena Zakonom i Statutom financira iz proračuna osnivača Sveučilišta sukladno standardima i normativima visokog obrazovanja, a prihodi iz proračuna u pravilu se obračunavaju na temelju broja studenata i troškova studija po studentu za akademsku godinu, broju nastavnika, suradnika i ostalih zaposlenih Sveučilišta i ustrojbenih jedinica, suoosnivačkih prava i sl., što će se regulirati posebnim Pravilnikom. Osim naprijed navedenog, člankom 130. stavom 2. Zakona definirano je da će Sveučilište, uz suglasnost suoosnivača, u roku dvije godine od stupanja na snagu Zakona, na temelju standarda i normativa, predložiti način financiranja ciklusa obrazovanja iz sredstava Proračuna.

Obavljenom revizijom konstatirali smo da Sveučilište ima određenih problema u dijelu financiranja iz sredstava suoosnivača, odnosno da pojedini suoosnivači ne ispunjavaju svoje obveze sukladno potpisanim Sporazumu o pravima i obvezama suoosnivača nad Sveučilištem u Mostaru, što je šire obrazloženo u točci 7.1.1.2 Izvješća. Pojedini suoosnivači nisu sudjelovali u financiranju Sveučilišta nikako tijekom 2017. godine. Osim toga, Sveučilište nije postupilo sukladno odredbama članka 130. Zakona jer nije predložio način financiranja ciklusa obrazovanja iz Proračuna, na temelju standarda i normativa, a nije postupilo ni sukladno članku 253. Statuta jer nije donijelo Pravilnik kojim bi se reguliralo financiranje temeljen djelatnosti Sveučilišta na način propisan člankom 253. Statuta.

Na razgraničenim prihodima od suosnivača Rektorat je evidentirao potraživanja od osnivača temeljem dostupnih informacija i dokumentacije o proračunima odnosnih županija i potpisanih Sporazuma o izmirenju obveza.

Struktura razgraničenog prihoda od osnivača na dan 31.12.2017. godine je sljedeća: potraživanja od Županije Zapadnohercegovačke 2.057.500 KM, potraživanja Hercegbosanske županije 796.500 KM i potraživanja od Posavske županije 50.000 KM. Rektorat je 30.01.2018. godine poslao konfirmacije salda sa stanjem na dan 31.12.2017. godine naprijed navedenim osnivačima. Hercegbosanska i Posavska županija su potvrđeno odgovorile na zaprimljene konfirmacije, a Županija Zapadnohercegovačka nije odgovorila na konfirmaciju, kao što nije odgovorila ni na konfirmaciju salda sa stanjem na dan 31.12.2016. godine.

Potraživanja od Županije Zapadnohercegovačke u iznosu 2.057.500 KM evidentirana su temeljem Odluka Vlade Županije Zapadnohercegovačke iz 2015., 2016. i 2017. godine prema kojima ukupno potraživanje Sveučilišta iznosi 857.500 KM i Sporazuma o izmirenju obveza (dugovanja) od 17.10.2014. godine kojim se Županija Zapadnohercegovačka obvezala izmiriti obveze nastale prema Sveučilištu iz 2010. godine u iznosu od 1.200.000 KM do 30.09.2016. godine. Sporazum nije ispoštivan. **Tijekom 2017. godine Županija Zapadnohercegovačka nije osiguravala sredstva za Sveučilište. Zadnja uplata od Županije Zapadnohercegovačke evidentirana je u knjigovodstvenoj evidenciji Rektorata 05.01.2016. godine – uplaćeno 112.500 KM za razdoblje siječanj – ožujak 2015. godine.**

Potraživanja od Hercegbosanske županije u iznosu 796.500 KM evidentirana su najvećim dijelom temeljem Sporazuma o izmirenju obveza (dugovanja) od 25.09.2014. godine kojim se Hercegbosanska županija obvezala izmiriti ukupna dugovanja u iznosu 675.000 KM (275.000 KM iz 2010. godine i 400.000 KM iz 2008. godine) u 36 jednakih anuiteta počev od 01.09.2014. godine do 01.09.2017. godine. Sporazum nije ispoštivan. Ostatak potraživanja u iznosu 121.500 KM evidentiran je na temelju Proračuna Hercegbosanske županije za 2017. godinu, a odnose se na odobrena sredstva za razdoblje listopad – prosinac 2017. godine.

Potraživanja od Posavske županije u iznosu 50.000 KM evidentirana su na temelju Proračuna Posavske županije za 2017. godinu.

Prezentiran je Zaključak Upravnog vijeća od 22.07.2015. godine kojim se zadužuju članovi Upravnog vijeća koji dolaze ispred županija – suosnivača Sveučilišta da ulože dodatne napore i obave razgovore sa županijskim Vladama, odnosno nadležnim Ministarstvima, u vezi izvršavanja finansijskih obveza prema Sveučilištu. Osim toga, prema izjavi odgovornih osoba, više puta su obavljeni usmeni razgovori na temu financiranja, međutim nisu polučeni rezultati istih.

Naprijed navedeno ukazuje na izrazito nepovoljan položaj Sveučilišta u odnosu na suosnivače, i potrebu za sustavnim rješavanjem financiranja dijela djelatnosti koju obavlja Sveučilište iz sredstava suosnivača, kako to nalažu odredbe Zakona i Statuta Sveučilišta.

Preporuke:

- *Poduzeti aktivnosti kako bi se osiguralo predlaganje načina financiranja ciklusa obrazovanja iz sredstava Proračuna sukladno članku 130. Zakona o visokom obrazovanju u Hercegočko – neretvanskoj županiji i donošenje Pravilnika kojim bi se reguliralo financiranje temeljne djelatnosti Sveučilišta sukladno članku 253. Statuta.*
- *Potrebno je da organi rukovođenja i upravljanja Sveučilištem poduzmu sve neophodne mjere i aktivnosti prema suosnivačima, s ciljem izmirenja obveza prema istom i hitnog uključivanja suosnivača u daljnje financiranje sukladno Sporazumu o pravima i obvezama suosnivača nad Sveučilištem u Mostaru, Zakonu o visokom obrazovanju u Hercegočko – neretvanskoj županiji i Statutu.*

7.2.3 Stalna sredstva

U konsolidiranim finansijskim izvješćima Sveučilišta na dan 31.12.2017. godine iskazana su stalna sredstva knjigovodstvene vrijednosti 92.286.106 KM. Od ukupno iskazane vrijednosti stalnih sredstava na stalna sredstva Rektorata odnosi se 63.470.350 KM, FPMOZ 6.480.436 KM, Pravnog fakulteta 3.214.426 KM, Filozofskog fakulteta 178.634 KM, Ekonomskog fakulteta 42.525 KM, koliko su iskazani i izvori stalnih sredstava.

U 2017. godini u revidiranim pravnim osobama izvršene su nabave stalnih sredstava kako slijedi: Rektorat 159.448 KM (najveći dio se odnosi na nabavu putničkog vozila 69.702 KM i nabavu namještaja 28.729 KM), FPMOZ 250.239 KM (najveći dio se odnosi na rekonstrukciju dvorane 165.360 KM), Pravni fakultet 46.534 KM (najveći dio odnosi se na nabavu klimatizacijskih uređaja 39.303 KM), Filozofski fakultet 15.839 KM i Ekonomski fakultet 9.132 KM. Izdaci za nabavu stalnih sredstava iskazani su u istim iznosima kod svih pravnih osoba izuzev Rektorata gdje su izdaci za nabavu stalnih sredstava iskazani u iznosu 145.316 KM. Razlika od 14.132 KM se odnosi na pdv, kamatu i trošak obrade ugovora, vezano za kupovinu vozila na leasing koji nisu evidentirani na izdacima za nabavu stalnih sredstava, nego na razgraničenjima i troškovima.

Ispravka vrijednosti stalnih sredstava (amortizacija) obračunava se po stopama iz Nomenklature stalnih sredstava³⁵ sukladno članku 12. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH. Za 2017. godinu iskazana je ispravka vrijednosti stalnih sredstava u revidiranim pravnim osobama kako slijedi: Rektorat 1.100.132 KM, FPMOZ 352.589 KM, Pravni fakultet 93.233 KM, Filozofski fakultet 69.256 KM, Ekonomski fakultet 18.134 KM.

U knjigovodstvenoj evidenciji Filozofskog fakulteta na dan 01.01.2017. godine izvršeno je isknjžavanje stalnih sredstava nabavne vrijednosti 122.082 KM, ispravke vrijednosti 116.004 KM i neotpisane vrijednosti 6.078 KM. Isknjižavanje je izvršeno na temelju Izvješća o izvršenom redovitom godišnjem popisu imovine i obveza na Filozofskom fakultetu sa stanjem na dan 31.12.2016. godine i Odluke dekana o isknjižbi stalnih sredstava od 13.01.2017. godine. Uvidom u dokumentaciju konstatirali smo da se radi najvećim dijelom o namještaju i računalnoj opremi. Povjerenstvo za popis je predložilo rashodovanje ovih stalnih sredstava zbog ekonomske i tehničke zastarjelosti, neispravnosti i neisplativosti popravke. **Isknjižavanje stalnih sredstava iz knjigovodstvene evidencije nije izvršeno sukladno članku 68. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH budući da nije izvršeno imenovanje povjerenstva za rashodovanje, donošenje odluke o načinu rashodovanja, niti je s računalnom opremom postupljeno sukladno odredbama Pravilnika o upravljanju otpadom od električnih i elektronskih proizvoda³⁶.** Prema pisanoj izjavi, stalna sredstva su izmještena iz prostorija Filozofskog fakulteta u stare zgrade koje se vode na Rektoratu. **Povjerenstva za popis sredstava i obveza na dan 31.12.2017. godine Rektorata i Filozofskog fakulteta nisu konstatirala ništa u vezi predmetnih stalnih sredstava.**

Građevinski objekti

Uvidom u pojedinačne bruto bilance konstatirali smo da su u knjigovodstvenoj evidenciji Rektorata evidentirani građevinski objekti drugih pravnih osoba kojima je Sveučilište osnivač (Akademija likovnih umjetnosti, Građevinski fakultet, Studentski dom, Medicinski fakultet, Ekonomski fakultet, FPMOZ, Pravni fakultet, Filozofski fakultet itd.). Na dan 31.12.2017. godine iskazani su građevinski objekti neotpisane sadašnje vrijednosti 55.092.455 KM.

U knjigovodstvenoj evidenciji Ekonomskog fakulteta nisu evidentirani građevinski objekti. Isti su evidentirani u knjigovodstvenoj evidenciji Rektorata u vrijednosti 3.895.591 KM.

U knjigovodstvenoj evidenciji Filozofskog fakulteta nisu evidentirani građevinski objekti. Isti su evidentirani u knjigovodstvenoj evidenciji Rektorata u vrijednosti 6.164.596 KM.

³⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 02/95

³⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 87/12

U knjigovodstvenoj evidenciji FPMOZ evidentirani su građevinski objekti u vrijednosti 5.729.577 KM. Osim toga, u knjigovodstvenoj evidenciji Rektorata evidentirani je dio građevinskih objekata FPMOZ-a u vrijednosti 765.786 KM.

U knjigovodstvenoj evidenciji Pravnog fakulteta evidentirani su građevinski objekti u vrijednosti 3.187.752 KM. Također, u knjigovodstvenoj evidenciji Rektorata evidentirani je dio građevinskih objekata Pravnog fakulteta u vrijednosti 3.377.584 KM.

Nismo dobili objašnjenje za ovakav pristup kod evidentiranja građevinskih objekata, niti je prezentirana dokumentacija na temelju koje su pojedini građevinski objekti dani na korištenje fakultetima.

Vlasništvo nad nekretninama

Uvidom u prezentirane zemljišnoknjizične izvatke konstatirali smo da su nekretnine uknjižene kao vlasništvo Sveučilišta, državno vlasništvo i općenarodna imovina.

Preporuka:

- *Rashodovanje i isknjižavanje stalnih sredstava vršiti na način propisan člankom 68. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH uvažavajući odredbe Pravilnika o upravljanju otpadom od električnih i elektronskih proizvoda kod rashodovanja računalne opreme.*

7.2.4 Kratkoročne tekuće obveze

U konsolidiranim finansijskim izvješćima Sveučilišta na dan 31.12.2017. godine iskazane su kratkoročne tekuće obveze u iznosu 990.800 KM, od čega se na revidirane pravne osobe odnosi: Rektorat 95.347 KM, Filozofski fakultet 63.476 KM, FPMOZ 43.704 KM, Pravni fakultet 33.643 KM, Ekonomski fakultet 16.585 KM.

Kratkoročne tekuće obveze Rektorata odnose se najvećim dijelom na obveze prema dobavljačima 71.649 KM, koje su na datum bilance putem konfirmacije salda potvrđene u vrijednosti 41% iskaznih obveza prema dobavljačima. Preostali dio kratkoročnih tekućih obveza na datum bilance u iznosu 23.698 KM odnosi se na obveze po temelju ugovora o djelu i obveze za naknade članovima Upravnog vijeća, s pripadajućim porezima i doprinosima.

Kratkoročne tekuće obveze Filozofskog fakulteta u iznosu 63.476 KM u cijelosti se odnose na obveze prema dobavljačima. Na datum bilance predmetne obveze potvrđene su putem konfirmacije salda u vrijednosti 41% ukupno iskaznih obveza prema dobavljačima.

Kratkoročne tekuće obveze FPMOZ u iznosu 43.704 KM odnose se na obveze prema dobavljačima 28.214 KM, za koje tijekom obavljanja revizije nisu prezentirane konfirmacije salda. Preostali dio kratkoročnih tekućih obveza odnosi se na obveze za poreze i doprinose po temelju ugovora o djelu 3.983 KM, obveze za doprinose iz prethodnih godina 8.520 KM i obveze za ostale naknade 2.987 KM.

Kratkoročne tekuće obveze Pravnog fakulteta u iznosu 33.643 KM odnose se najvećim dijelom na obveze prema dobavljačima 25.785 KM. Prema izjavi odgovornih osoba nije bilo zaprimljenih konfirmacija od dobavljača. Preostali dio kratkoročnih tekućih obveza na datum bilance odnosi se na obveze po temelju ugovora o djelu s pripadajućim porezima i doprinosima u iznosu 6.500 KM i obveze za ostale naknade 1.358 KM.

Kratkoročne tekuće obveze Ekonomskog fakulteta u iznosu 16.585 KM odnose se najvećim dijelom na obveze prema dobavljačima 10.508 KM, koje su na datum bilance putem konfirmacije salda potvrđene u vrijednosti 65% iskaznih obveza prema dobavljačima. Preostali dio kratkoročnih tekućih obveza na datum bilance odnosi se na obveze po temelju ugovora o djelu s pripadajućim porezima i doprinosima 4.761 KM i obveze za ostale naknade 1.316 KM.

7.2.5 Kratkoročni krediti i zajmovi

U konsolidiranim finansijskim izvješćima Sveučilišta na dan 31.12.2017. godine iskazane su kratkoročni krediti i zajmovi u iznosu 418.102 KM, od čega se na Filozofski fakultet odnosi 293.000 KM. Ostale revidirane pravne osobe nemaju iskazanih kratkoročnih kredita i zajmova.

U knjigovodstvenoj evidenciji Filozofskog fakulteta na datum bilance iskazane su obveze prema domaćim finansijskim institucijama u ukupnom iznosu od 293.000 KM. Predmetne obveze odnose na obveze po temelju kratkoročnih revolving kredita, i to obveze prema UniCredit Bank d.d. Mostar 197.000 KM (odobreno 200.000KM, neiskorišteno 3.000 KM) i obveze prema Intesa SanPaolo Bank d.d. BiH 96.000 KM (odobreno 100.000 KM, neiskorišteno 4.000 KM).

Oba kreditna zaduženja nastala su na temelju ugovora koje je dekan Filozofskog fakulteta zaključio s bankama na temelju Odluka o revolving kreditima³⁷ koje je donijelo Znanstveno – nastavno vijeće Filozofskog fakulteta kojim rukovodi dekan. Odobravanje kreditnog zaduženja nije dano u nadležnost Znanstveno – nastavnog vijeću, ni Zakonom, ni Statutom Sveučilišta. U svezi navedenoga, ističemo i to da u Finansijskom planu Filozofskog fakulteta za 2017. godinu nisu planirani primici od zaduživanja.

Namjena kredita je financiranje tekuće likvidnosti, odnosno za obrtna sredstva. Kao instrumente osiguranja za zaduženje kod UniCredit Bank d.d. Mostar Filozofski fakultet je dao četiri bjanko vlastite mjenice, trasirane i akceptirane od strane Filozofskog fakulteta s klauzulom „bez protesta“ i pripadajućom mjeničnom ovlasti za popunjavanje, a za zaduženje kod Intesa SanPaolo Bank d.d. BiH pet bjanko potpisanih mjenica Filozofskog fakulteta uz popunu mjeničnih izjava i 10 bjanko potpisanih transakcijskih naloga na teret svih računa koje Filozofski fakultet ima kod poslovnih banaka uz ovlaštenje za popunu istih. **Uvidom u knjigovodstvenu evidenciju Filozofskog fakulteta konstatirali smo da Filozofski fakultet nije evidentirao dane mjenice sukladno članku 55. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.**

U tijeku 2017. godine Filozofski fakultet je imao još jedno zaduženje kod UniCredit Bank d.d. – kratkoročni revolving kredit u iznosu 150.000 KM koji je u cijelosti zatvoren 08.11.2017. godine. Zaduženje je izvršeno na isti način kao i za prethodno navedene kredite.

Obveze Filozofskog fakulteta prema domaćim finansijskim institucijama na datum bilance potvrđene su putem konfirmacije salda.

Preporuka:

- **Kreditna zaduženja realizirati na način uređen zakonskim i ostalim propisima i internim aktima.**

7.2.6 Kratkoročne obveze prema zaposlenicima

U konsolidiranim finansijskim izvješćima Sveučilišta na dan 31.12.2017. godine iskazane su kratkoročne obveze prema zaposlenicima u iznosu 1.378.316 KM, od čega se na revidirane pravne osobe odnosi: FPMOZ 279.771 KM, Filozofski fakultet 256.421 KM, Ekonomski fakultet 161.343 KM, Pravni fakultet 156.745 KM, Rektorat 74.891 KM.

³⁷ Odluka o kratkoročnom revolving kreditu br. 04/I-642/17 od 24.05.2017. godine i Odluka o kratkoročnom kreditu na revolving osnovi br. 04/I-642/17 od 24.05.2017. godine

Iskazane kratkoročne obveze prema zaposlenicima na datum bilance kod revidiranih pravnih osoba odnose se na obveze za plaće, naknade i pripadajuće poreze i doprinose za prosinac 2017. godine, koje su izmirene u siječnju 2018. godine, kako slijedi:

Pravna osoba	Obveze za neto plaće	Obveze za obust.iz plaća	Obveze za poreze i dopr.	Obveze za naknade	Ukupno
FPMOZ	150.713	-	107.427	21.631	279.771
Filozofski fakultet	140.238	-	101.095	15.088	256.421
Ekonomski fakultet	88.439	-	65.026	7.878	161.343
Pravni fakultet	78.659	9.104	68.982	-	156.745
Rektorat	33.699	6.685	29.350	5.157	74.891
Ukupno	491.748	15.789	371.880	49.754	929.171

7.2.7 Kratkoročna pasivna razgraničenja

U konsolidiranim finansijskim izvješćima Sveučilišta na dan 31.12.2017. godine iskazana su kratkoročna razgraničenja u iznosu 12.923.098 KM, od čega se na revidirane pravne osobe odnosi: Rektorat 4.449.497 KM, Ekonomski fakultet 1.248.543 KM, FPMOZ 442.305 KM, Pravni fakultet 212.471 KM i Filozofski fakultet 3.814 KM.

Najveći dio iskazanih kratkoročnih razgraničenja u knjigovodstvenoj evidenciji Rektorata odnosi se na razgraničene prihode od suosnivača Sveučilišta 2.904.000 KM, što je šire obrazloženo u točci 7.2.2 Izvješća.

Kod ostalih revidiranih pravnih osoba najveći dio kratkoročnih razgraničenja odnosi se najvećim dijelom na razgraničene prihode po temelju školarina i upisnine: Ekonomski fakultet 827.325 KM, FPMOZ 400.188 KM, Pravni fakultet 115.207 KM i Filozofski fakultet 3.814 KM.

Kao što je šire obrazloženo u točci 7.1.1.1. Izvješća, uplaćene školarine i upisnine od studenata nije opravdano iskazivati na razgraničenjima, odnosno nije sukladno članku 76. Zakona o proračunima u FBiH.

7.2.8 Dugoročni krediti i zajmovi

U konsolidiranim finansijskim izvješćima Sveučilišta na dan 31.12.2017. godine iskazani su dugoročni krediti i zajmovi u iznosu 952.494 KM, koji se u cijelosti odnose na Rektorat.

Iskazane dugoročne obveze u knjigovodstvenoj evidenciji Rektorata na datum bilance odnose se na obveze po dugoročnom kreditu u iznosu 908.230 KM i obveze po dugoročnom leasingu 44.263 KM.

Obveze po dugoročnom kreditu u iznosu 908.230 KM (glavnica 880.972 KM i kamata 27.258 KM) evidentirane su na temelju Ugovora o kreditu koji je zaključen s Intesa SanPaolo Bank d.d. BiH 25.03.2015. godine na temelju Odluka o podizanju kredita kod komercijalnih banaka za podmirenje duga nastalog temeljem presude Vrhovnog suda FBiH broj 58 O Ps 058030 12 Rev koju je donijelo Upravno vijeće 21.11.2014. godine i Odluke o kreditnom zaduženju Sveučilišta u Mostaru koju je donijelo Upravno vijeće 27.02.2015. godine. Dugoročni kredit u iznosu 2.650.000 KM podignut je s rokom otplate od četiri godine i fiksnom kamatnom stopom 4,6% na godišnjoj razini.

Kao instrumente osiguranja za zaduženje kod Intesa SanPaolo Bank d.d. BiH Rektorat je dao 10 bjanko potpisanih mjenica uz popunu mjeničnih izjava, te šest fakulteta po dvi bjanko potpisane mjenice uz popunu mjeničnih izjava (Filozofski fakultet, FPMOZ, Građevinski fakultet, Medicinski fakultet, Fakultet zdravstvenih studija, Agronomsko – prehrambeno tehnološki fakultet). **Uvidom u knjigovodstvenu evidenciju Rektorata, Filozofskog fakulteta i FPMOZ konstatirali smo da nisu evidentirane dane mjenice sukladno članku 55. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.**

Predmetne obveze Rektorata prema Intesa SanPaolo Bank d.d. BiH na datum bilance potvrđene su putem konfirmacije salda.

Obveze po dugoročnom leasingu u iznosu 44.263 KM (glavnica 42.279 KM, kamata 1.984 KM) evidentirane su na temelju Ugovora o finansijskom leasingu koji je zaključen s Porsche Leasing d.o.o. Sarajevo 20.07.2017. godine zbog kupovine putničkog vozila. Obveze Rektorata prema Porsche Lesaing d.o.o. na datum bilance po temelju dugoročnog leasinga potvrđene su putem konfirmacije salda.

Preporuka:

- *Dane mjenice po kreditima evidentirati u okviru izvanbilančne evidencije sukladno članku 55. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.*

7.2.9 Dugoročna pasivna razgraničenja

U konsolidiranim finansijskim izvješćima Sveučilišta na dan 31.12.2017. godine iskazana su dugoročna razgraničenja u iznosu 1.518.219 KM, od čega se na Rektorat odnosi 1.498.044 KM. Ostale revidirane pravne osobe nemaju iskazanih dugoročnih razgraničenja.

Najveći dio iskazanih dugoročnih razgraničenja u knjigovodstvenoj evidenciji Rektorata odnosi se na razgraničenja po temelju Sporazuma o finansijskoj potpori za provedbu razvojnih projekata, potpori izvođenja nastave i obrazovanja nastavnika Sveučilišta u Mostaru iz sredstava Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2017. godinu zaključenog između Sveučilišta i Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske, koja su na dan 31.12.2017. godine iznosila 1.200.625 KM. Nije prezentirana ostala dokumentacija koja je prethodila zaključivanju Sporazuma, kao ni datum zaključivanja Sporazuma. Člankom 1. Sporazuma definirano je da davatelj i korisnik potpore zajednički utvrđuju postojanje potrebe za financiranjem provedbe razvojnih projekata, potpore izvođenja nastave i obrazovanja nastavnika Sveučilišta za 2016./2017. godinu, te suglasno zaključuju Sporazum o finansijskoj potpori za provedbu razvojnih projekata, potpori izvođenja nastave i obrazovanja nastavnika Sveučilišta za 2016./2017. godinu, iz sredstava Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2017. godinu.

Sveučilištu je 07.11.2017. godine uplaćen iznos od 8.000.000 kn, što u protuvrijednosti KM iznosi 2.075.839 KM i isti je evidentiran u okviru dugoročnih razgraničenja. Predmetnim Sporazumom su točno definirane namjene odobrenih sredstava: 3.850.000 kn za financiranje troškova putovanja, smještaja i dnevnička nastavnika iz Republike Hrvatske koji sudjeluju u nastavi na Sveučilištu u Mostaru, 3.650.000 kn za projekte na pojedinačnim fakultetima (specificirani projekti) i 500.000 kn za sufinanciranje troškova poslijediplomskih studija za zaposlenike Sveučilišta u Mostaru.

Člankom 3. stavom 2. Sporazuma definirano je da će se predmetna sredstva uplatiti na žiro – račun korisnika potpore do 31.12.2017. godine prema mogućnostima izvršenja Državnog proračuna Republike Hrvatske.

Člankom 4. Sporazuma definirano je da se korisnik potpore obvezuje redovito dostavljati tromjesečno izvješće o izvršenju projekata koje treba da sadrži: opisno izvješće u pisanom obliku, finansijsko izvješće u pisanom obliku uz detaljno dokumentiranje svih troškova i priloge vezane uz provedbu projekata. Sukladno istom članku, Sveučilište je u obvezi podnosići završno izvješće u roku 30 dana po završetku pojedinih faza projekata, te je dužno najkasnije do 31.12.2017. godine dostaviti Ministarstvu znanosti i obrazovanja RH:

- izvješća o utrošku finansijskih sredstava doznačenih u svrhu potpore izvođenju nastave na Sveučilištu (s točno definiranim podacima koje treba sadržavati);
- preslike pojedinačnih ugovora sklopljenih sa zaposlenicima, poslijediplomantima koje Sveučilište upućuje na poslijediplomski studij u RH;
- izvješće i popis poslijediplomanata koje Sveučilište upućuje na poslijediplomski studij u RH, a čije se školarine financiraju temeljem Sporazuma (s točno definiranim podacima koje treba sadržavati).

U tijeku revizije nije prezentirana dokumentacija o pravdanju utroška dodijeljenih sredstava, kako je predviđeno člankom 4. Sporazuma.

Rektor je 20.11.2017. godine donio Odluku o prijenosu sredstava za realizaciju razvojnih projekata sukladno Sporazumu s RH. Člankom 2. Odluke definirano je da se sredstva trebaju realizirati najkasnije do 31.12.2017. godine i za namjene definirane Sporazumom. Prijenos sredstava, namijenjenih za unaprijed definirane projekte na fakultetima i Akademiji, izvršen je 23.11.2017. godine u ukupnoj vrijednosti 847.023 KM (11 projekata po 77.002 KM). Sredstva namijenjena Rektoratu za rekonstrukciju sportskih terena u Kampusu Sveučilišta u Mostaru (77.002 KM) na dan 31.12.2017. godine evidentirana su na razgraničenjima.

Uvidom u knjigovodstvenu dokumentaciju fakulteta konstatirali smo da su na datum bilance na Pravnom i Ekonomskom fakultetu sredstva dobivena po ovom temelju evidentirana na kratkoročnim razgraničenjima, a u knjigovodstvenoj dokumentaciji FPMOZ i Filozofskog fakulteta priznati su prihodi po ovom temelju.

Temeljem naprijed navedenog Sporazuma i Odluke Rektora od 20.11.2017. godine Filozofskom fakultetu su dodijeljena sredstva u iznosu 77.002 KM za „Umjetničku galeriju Filozofskog fakulteta i nastavni prostor za Studij povijesti umjetnosti“. Dobivena sredstva Filozofski fakultet je priznao u prihode dana 31.12.2017. godine. Postupak javne nabave radova na Umjetničkoj galeriji i nastavnom prostoru Studija povijesti umjetnosti okončan je tek 05.02.2018. godine donošenjem Odluke o dodjeli ugovora za izvođenje građevinskih radova na Umjetničkoj galeriji Filozofskog fakulteta i nastavnom prostoru Studija povijesti umjetnosti, a Ugovor s odabranim ponuđačem zaključen je 22.02.2018. godine. Da napomenemo, u pregledu planiranih i izvršenih javnih nabava Filozofskog fakulteta za 2017. godinu za ovu javnu nabavu je jedino naznačeno da su sredstva osigurana putem projekta. Na temelju naprijed navedenog, ne možemo potvrditi namjenski utrošak sredstava u iznosu 77.002 KM na Filozofskom fakultetu koja su dobivena po naprijed navedenom Sporazumu i Odluci Rektora od 20.11.2017. godine.

Osim za prijenos sredstava fakultetima i Akademiji, dugoročna razgraničenja u knjigovodstvenoj evidenciji Rektorata su razdužena za iznos tečajnih razlika (8.558 KM) i troškove konverzije (19.633 KM), odnosno nije bilo realizacije po temelju financiranja troškova putovanja, smještaja i dnevničica nastavnika iz Republike Hrvatske koji sudjeluju u nastavi na Sveučilištu u Mostaru i po temelju sufinanciranja troškova poslijediplomskih studija za zaposlenike Sveučilišta u Mostaru.

Preporuka:

- **Sačinjavati izvješća o namjenskom utrošku sredstava sukladno članku 4. Sporazuma o finansijskoj potpori za provedbu razvojnih projekata, potpori izvođenja nastave i obrazovanja nastavnika Sveučilišta u Mostaru iz sredstava Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2017. godinu.**

7.2.10 Popis sredstava i obveza

Popis sredstava i obveza nije izvršen na razini Sveučilišta. Subjekti koji su bili predmetom revizije provodili su popis sredstava i obveza zasebno. Samo Rektorat ima donesen interni akt koji regulira popis, dok ostala četiri fakulteta nemaju donesen interni akt koji regulira popis imovine i obveza.

Upravno vijeće Sveučilišta u Mostaru je 13.12.2017. godine donijelo Odluku o vršenju popisa sa stanjem na dan 31.12.2017. godine, kojom je imenovano Povjerenstvo za popis i utvrđeni zadaci povjerenstva kao i rok izvršenja popisa 15.01.2018. godine. Iako je Upravno vijeće donijelo Odluku o popisu imovine, obveza i potraživanja Sveučilišta u Mostaru, ista se odnosi na popis imovine i obveza Rektorata što je definirano u Odluci.

Prema Izvješću Povjerenstva, popis je obavljen i sačinjeno je Izvješće o popisu 12.01.2018. godine, nisu utvrđene razlike, odnosno knjigovodstveno stanje odgovara stvarnom. Predloženo je rashodovanje stalnih sredstava knjigovodstvene vrijednosti 0 KM, bez navođenja nabavne odnosno otpisane vrijednosti.

Upravno vijeće je 12.02.2018. godine donijelo Odluku o usvajanju Izvješća o godišnjem popisu imovine i obveza na Sveučilištu u Mostaru, u kojoj se u članku 1. navodi da se usvaja Izvješće o popisu Sveučilišta u Mostaru – Rektorata, kao i Odluku o rashodovanju osnovnih sredstava. U izvješću Povjerenstava dan je prijedlog za rashodovanje stalnih sredstava Rektorata, zbog tehničke i ekomske zastarjelosti, te neispravnosti i neisplativosti popravke. Prijedlog sredstava za rashod je sačinjen u obliku tabele u kojoj su navedeni broj i naziv stalnog sredstva, količina i knjigovodstveni iznos uz napomenu da je sredstvo u cijelosti amortizirano. Izvješće ne sadržava podatak o nabavnoj vrijednosti sredstava predloženih za rashod.

Uvidom u knjigovodstvenu evidenciju stalnih sredstava konstatirali smo da su stalna sredstava evidentirana u ukupnoj nabavnoj vrijednosti 71.595.419 KM i ukupne ispravke vrijednosti 8.125.069 KM, u okviru koje se nalazi i oprema predložena za rashodovanje koja je u otpisana 100%.

U dijelu popisa koji se odnosi na gotovinu i gotovinske ekvivalente izvršen je popis blagajne i stanja na transakcijskim računima koja su utvrđena u ukupnom iznosu od 3.629.038 KM. Uvidom u knjigovodstvene evidencije Sveučilišta konstatirali smo stanje blagajne i transakcijskih računa u ukupnom iznosu 3.630.346 KM, kao i 41.642 KM na potražnoj strani, što je u odnosu na popis veće za 1.308 KM, kao i za ukupno iskazani iznos od 41.642 KM na kontu Pogrešne uplate/isplate za poravnanje koji nije popisan. Iskazani saldo pogrešnih uplata odnosi se na uplate od strane studenata koje su greškom izvršene na transakcijski račun Rektorata, umjesto na transakcijski račun određenog fakulteta, odnosno predstavljaju obveze Rektorata prema fakultetima.

Popisom nisu obuhvaćena ni potraživanja od zaposlenika za prekoračenje mobilnih usluga u iznosu 165 KM, kratkoročna razgraničenja u ukupnom iznosu 4.449.497 KM i dugoročna razgraničenja u ukupnom iznosu od 1.498.044 KM.

Uvidom u popis imovine i obveza **Filozofskog fakulteta** konstatirali smo da je dekan Fakulteta, na temelju članka 25., 26. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji FBiH i članka 34. Statuta Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru 22.12.2017. godine donio Odluku o provođenju godišnjeg popisa imovine i obveza i imenovanju povjerenstva za popis imovine i obveza na dan 31.12.2017. godine. Odlukom je imenovano Povjerenstvo za popis i utvrđeni zadaci povjerenstva kao i rok izvršenja popisa 15.01.2018. godine. Izvješće Povjerenstva za popis je sačinjeno 18.01.2018. godine, što nije sukladno Odluci o popisu kojom je definiran rok 15.01.2018. godine, niti članku 26. Zakona o računovodstvu i reviziji FBiH. Prema Izvješću o popisu nisu utvrđene razlike, odnosno knjigovodstveno stanje odgovara stvarnom stanju, niti je Povjerenstvo predložilo imovinu za rashodovanje.

Uvidom u dokumentaciju konstatirali smo da Popisom nisu obuhvaćene obveze prema bankama po temelju kredita koje su u bruto bilanci iskazane u iznosu 293.000 KM, obveze za školarine i upisnine prediplomskog i dodiplomskog studija u iznosu od 3.814 KM.

Dekan je, temeljem članka 34. Statuta Filozofskog fakulteta, 15.01.2018. godine donio Odluku o usvajanju Izvješća Povjerenstva o izvršenom redovitom godišnjem popisu imovine i obveza na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Mostaru sa stanjem na 31.12.2017. godine, iako je Izvješće sačinjeno tri dana poslije, 18.01.2018. godine.

Odlukom dekanice **Ekonomskog fakulteta** od 18.12.2017. godine formirano je Povjerenstvo za popis imovine i obveza. Povjerenstvo je bilo zaduženo da utvrdi stvarno stanje imovine i obveza s 31.12.2017. godine. Rok za obavljanje popisa i usklađivanje stanja definiran je 26.01.2018. godine, što nije sukladno članku 26. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH. Izvješće o popisu imovine i obveza je usvojeno Odlukom dekanice od 31.01.2018. godine. Istog dana donijeta je i Odluka o rashodovanju imovine.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je popis izvršen s fokusom na popis stalnih sredstava, bez popisivanja ostalih stavki bilance stanja (gotovina 1.397.962 KM, potraživanja od Sveučilišta za proračunska sredstva 28.509 KM, kratkoročne obveze i razgraničenja 1.426.471 KM). Obavljenom revizijom smo utvrdili da u Izvješću popisnog povjerenstva nisu konstatirane razlike između stvarnog i knjigovodstvenog stanja stalnih sredstava.

Odlukom dekanice **Pravnog fakulteta** od 19.12.2017. godine formirano je Povjerenstvo za popis imovine, obveza i potraživanja. Povjerenstvo je bilo zaduženo da utvrdi stvarno stanje imovine i obveza s 31.12.2017. godine. Rok za obavljanje popisa i usklajivanje stanja definiran je 15.01.2018. godine. Navedenom odlukom je regulirano da Povjerenstvo, po izvršenom popisu, sačini Izvješće o izvršenom popisu imovine, obveza i potraživanja na dan 31.12.2017. godine. Izvješće o popisu je usvojeno od strane Znanstveno - nastavnog vijeća 21.02.2018. godine, što nije sukladno članku 26. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, kao ni interno utvrđenom roku.

Odlukom dekana **FPMOZ** od 07.12.2017. godine formirano je Povjerenstvo za popis stalnih nematerijalnih i materijalnih sredstava, kao i Povjerenstvo za popis novčanih sredstava, vrijednosnih papira, potraživanja i obveza. Povjerenstva su bila zadužena da izvrše redoviti popis i utvrde stvarno stanje imovine i obveza na dan 31.12.2017. godine. Rok za obavljanje popisa i usklajivanje stanja definiran je 15.01.2018. godine. Uvidom u dokumentaciju konstatirano je da su povjerenstva sačinila Izvješće 11.01.2018. godine. Uvidom u Izvješće Povjerenstva o izvršenom popisu stalnih nematerijalnih i materijalnih sredstava, konstatirano je da isto ne sadrži detaljna obrazloženja izvršenog popisa niti se iz istog vidi kolika je vrijednost stalnih sredstava na dan 31.12.2017. godine. U istom je samo konstatirano da je izvršen popis materijalnih i nematerijalnih sredstava i da nije bilo viškova niti manjkova sredstava. U tijeku revizije nije prezentirana odluka kojom su usvojena izvješća navedenih povjerenstava, iako je bila obveza sukladno članku 26. Zakona o računovodstvu i reviziji kojim je regulirano da se izvješće dostavlja na razmatranje tijelu nadležnom za razmatranje rezultata popisa za odlučivanje o popisu.

Na temelju naprijed navedenog, konstatirali smo da se popis ne vrši u zakonom definiranom roku, niti se provodi cijelovit popis imovine i obveza (na Ekonomskom fakultetu nije izvršen popis gotovine, potraživanja i obveza u ukupnom iznosu od 2.852.942 KM, na Filozofskom fakultetu nije izvršen popis obveza u ukupnom iznosu od 296.814 KM, u Rektoratu nije izvršen popis kratkoročnih razgraničenja u ukupnom iznosu 4.449.497 KM, dugoročnih razgraničenja u ukupnom iznosu od 1.498.044 KM i potraživanja od zaposlenika za prekoračenje mobilnih usluga u iznosu 165 KM), što za posljedicu ima da nije izvršeno usuglašavanje stvarnog i knjigovodstvenog stanja za dio imovine i obveza koji nije obuhvaćen popisom. Navedeno nije sukladno člancima 25., 26. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, članku 18. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i članku 67. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Preporuka:

- **Vršiti cijelovit godišnji popis imovine i obveza u zakonski definiranom roku, te izvršiti usuglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, sukladno odredbama članaka 25., 26. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, članka 18. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i članka 67. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.**

7.3 IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA

U konsolidiranom Izvješću o novčanim tijekovima, iskazani su ukupni novčani primici u iznosu od 30.245.637 KM i ukupne novčane isplate u iznosu od 26.607.341 KM, što je rezultiralo pozitivnim novčanim tijekom u iznosu od 3.638.296 KM. Saldo gotovine na kraju godine iskazan je u iznosu od 13.158.197 KM što je za 835.068 KM manje u odnosu na gotovinu iskazanu u konsolidiranoj bilanci stanja. **S obzirom da su različiti podaci o vrijednosti gotovine na datum bilance iskazani u Bilanci stanja i Izvješću o novčanim tijekovima, navedeno ukazuje da konsolidirana finansijska izvješća nisu sačinjena sukladno članku 19. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH koji, između ostalog, definira da finansijska izvješća moraju pružiti točan, istinit i pouzdan pregled stanja, imovine, obveza i izvora sredstava.**

Preporuka:

- *U cilju fer i istinitog iskazivanja stanja u finansijskim izvješćima, sačinjavati finansijska izvješća na razini Sveučilišta uvažavajući odredbe članka 19. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH.*

8. JAVNE NABAVE

Upravno vijeće Sveučilišta je 21.11.2016. godine usvojilo Plan javnih nabava Rektorata za 2017. godinu kojim su utvrđene robe, usluge i radovi koje će biti predmet nabave u 2017. godini, procijenjena vrijednost nabave, vrsta postupka, okvirni datum pokretanja postupka, okvirni datum zaključivanja ugovora i izvori financiranja. Izmjena i dopuna Plana javnih nabava za 2017. godinu izvršena je 29.05.2017. godine brisanjem jedne nabave iz Plana i izmjenom procijenjene vrijednosti za jednu nabavu, tako da je procijenjena vrijednost planiranih nabava za 2017. godinu iznosila 246.800 KM bez PDV-a.

Znanstveno – nastavno vijeće Pravnog fakulteta je 08.12.2016. godine usvojilo Plan javnih nabava za 2017. godinu. Izmjene i dopune Plana javnih nabava za 2017. godinu izvršene su 11.04.2017. godine i 17.10.2017. godine uvođenjem u Plan novih nabava, tako da je procijenjena vrijednost planiranih nabava za 2017. godinu iznosila 222.697 KM bez PDV-a.

Znanstveno – nastavno vijeće Filozofskog fakulteta je 08.02.2017. godine usvojilo Plan javnih nabava za 2017. godinu. Izmjena i dopuna Plana javnih nabava za 2017. godinu izvršena je 19.12.2017. godine uvođenjem u Plan novog postupka, tako da je procijenjena vrijednost planiranih nabava za 2017. godinu iznosila 325.300 KM bez PDV-a. Plan javnih nabava nije usvojen u roku 60 dana od usvajanja Financijskog plana, što nije sukladno članku 60. stavu 2. Zakona o javnim nabavama³⁸.

Znanstveno – nastavno vijeće FPMOZ je 30.01.2017. godine usvojilo Plan javnih nabava za 2017. godinu. Izmjena i dopuna Plana javnih nabava za 2017. godinu izvršena je 07.04.2017. godine uvođenjem u Plan novih nabava, tako da je procijenjena vrijednost planiranih nabava za 2017. godinu iznosila 657.000 KM bez PDV-a. Plan javnih nabava nije usvojen u roku 60 dana od usvajanja Financijskog plana, što nije sukladno članku 60. stavu 2. Zakona o javnim nabavama.

Dekanica Ekonomskog fakulteta je 23.12.2016. godine usvojila Plan javnih nabava za 2017. godinu prema kojem je procijenjena vrijednost javnih nabava za 2017. godinu iznosila 136.700 KM bez PDV-a.

U nastavku dajemo pregled ukupnih planiranih i izvršenih javnih nabava po revidiranim pravnim osobama:

Pravna osoba	Vrijednost planiranih postupaka (KM)	Vrijednost provedenih postupaka (KM)
FPMOZ	657.000	583.445
Filozofski fakultet	325.300	250.390
Rektorat	246.800	259.259
Pravni fakultet	222.697	120.074
Ekonomski fakultet	136.700	84.083
Ukupno	1.588.497	1.297.251

Revizorski tim izvršio je uvid u šest postupaka ukupne vrijednosti 259.224 KM (jedan otvoreni postupak u vrijednosti 59.574 KM, jedan pregovarački bez objave obavijesti u vrijednosti 30.000 KM, 4 konkurentska zahtjeva za dostavu podataka ukupne vrijednosti 169.650 KM). Uvidom u dokumentaciju nismo konstatirali značajnije propuste.

³⁸ „Sl. glasnik BiH“, br. 39/14

Preporuka:

- *Plan javnih nabava donositi u roku definiranom člankom 60. Zakona o javnim nabavama.*

9. KOMENTAR

Sveučilište u Mostaru, se u ostavljenom roku očitovalo na dostavljeni Nacrt Izvješća o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2017. godinu, dopisom broj 01-3395/2018, od 28.09.2018. godine. U dostavljenom očitovanju su navedena neslaganja na dio danih nalaza u izvješću, kao i na dane kvalifikacije u mišljenju. Dano obrazloženje u vezi početka procesa integracije je prihvaćano i inkorporirano u konačno izvješće.

Obrazloženja koja se odnose na dane kvalifikacije iz „Temelja za negativno mišljenje“ za proces integracije, priznavanje vlastitih prihoda na Filozofskom fakultetu, zaključivanje ugovora o djelu za obavljanje redovitih, sistematiziranih poslova koji se obavljaju u kontinuitetu tijekom cijele godine, a posebno zaključivanje ugovora o djelu za izvođenje nastave, i kreditnih zaduženja na Filozofskom fakultetu, nismo mogli prihvati jer nisu dana adekvatna obrazloženja, niti je uz ista priložena relevantna dokumentacija koja bi utjecala na izmjene nalaza u Izvješću.

Rukovoditelj Sektora za finansijsku reviziju

Dunja Logo, dipl.oec.

Tim za reviziju:

Marijana Milićević, dipl.oec. - vođa tima

Azra Bećić, MA menadžmenta - član tima

Adija Babić, dipl.oec. - član tima

**IV PRIVITAK
GODIŠNJA KONSOLIDIRANA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA**

Konsolidirano Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2017. godinu						
Naziv institucije: Sveučilište u Mostaru						
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupa- nje (3-2)	Postotak (3/2x100)	
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini			
1	2	3	4	5	6	
I. PRIHODI (od 1 do 16)		31.889.638	32.461.601		98,24	
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)						
1. Porez na dobit pojedinca i poduzeća						
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)						
Porezi na dobit poduzeća						
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz područja elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz područja igara na sreću i ostalih poduzeća						
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu						
3. Porezi na plaću i radnu snagu						
4. Porez na imovinu						
5. Domaći porezi na dobra i usluge						
6. Porez na dohodak						
7. Prihodi od indirektnih poreza						
8. Ostali porezi						
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)		22.833.566	22.877.665		99,81	
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika		478.829	614.391		77,94	
Prihodi od nefinansijskih javnih poduzeća i finansijskih javnih institucija		372.162	606.362		61,38	
Ostali prihodi od imovine		96.024	1.866			
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu		28	31		90,32	
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu						
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika		10.614	6.132		173,09	
Prihodi od privatizacije						
Prihodi na temelju premije i provizije za izdatu garanciju						
10. Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi		22.317.238	22.263.274		100,24	
Administrativne takse						
Sudbene takse						
Komunalne naknade i takse						
Ostale proračunske naknade i takse						
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima			57			
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika proračuna i vlastiti prihodi)		22.304.318	22.225.578		100,35	
Neplanirane uplate – prihodi		12.920	37.639			
Novčane kazne						
Drugi tekući prihodi		37.500				
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)		9.056.072	9.583.936		94,49	
11. Primljeni tekući transferi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija		1.249.632	1.700.025		73,51	
12. Primljeni tekući transferi od ostalih razina vlasti		7.291.440	6.928.335		105,24	
13. Primljeni kapitalni transferi od inozemnih vlada		349.009	396.510			
14. Kapitalni transferi od ostalih razina vlasti i fondova		16.345	345.804			
15. Kapitalni transferi iz nevladinih izvora		7.015				
16. Donacije		142.631	213.262			
II. RASHODI (od 1 do 7)		29.780.377	29.749.237		100,10	

1.	Plaće i naknade troškova zaposlenih		16.170.505	15.679.872		103,13
	Bruto plaće i naknade plaća		14.410.410	13.459.542		107,06
	Naknade troškova zaposlenih		1.760.095	2.220.330		79,27
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi		1.401.709	1.335.344		104,97
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge		11.898.479	12.322.368		96,56
	Putni troškovi		878.257	1.078.637		81,42
	Izdaci za energiju		726.008	628.493		115,52
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge		284.481	281.009		10,24
	Nabava materijala i sitnog inventara		1.395.011	1.421.239		98,15
	Izdaci za usluge prijevoza i goriva		148.002	116.482		127,06
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine		99.098	136.638		72,53
	Izdaci za tekuće održavanje		534.071	462.308		115,52
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa		126.564	106.652		118,67
	Ugovorene i druge posebne usluge		7.706.987	8.090.910		95,25
4.	Tekući transferi i drugi tekuci rashodi		233.268	311.656		
	Tekući transferi drugim razinama vlasti		39.513	43.849		
	Tekući transferi pojedincima		99.645	100.743		
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama		89.033	167.025		
	Subvencije javnim poduzećima					
	Subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima					
	Subvencije finansijskim institucijama					
	Tekući transferi u inozemstvo					
	Drugi tekuci rashodi		5.077	39		
5.	Kapitalni transferi		-	-		
	Kapitalni transferi drugim razinama vlasti					
	Kapitalni transferi pojedincima					
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama					
	Kapitalni transferi javnim poduzećima					
	Kapitalni transferi privatnim poduze. i poduzetnicima					
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama					
	Kapitalni transferi u inozemstvo					
6.	Izdaci za kamate		76.416	99.997		76,42
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu		7.951			
	Izdaci za inozemne kamate					
	Kamate na domaće pozajmice		68.465	99.997		68,47
	Izdaci za kamate u svezi za dug po izdanim garancijama					
7.	Tekuća proračunska pričuva					
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)		2.109.261	2.712.364		77,76
	III. TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA					
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava		0	0		
	Primici od prodaje stalnih sredstava					
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi					
	Ostali kapitalni primici					
2.	Izdaci za nabavu stalnih sredstava		1.168.035	1.665.262		70,14
	Nabava zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada					
	Nabava građevina					
	Nabava opreme		983.597	1.205.592		81,59
	Nabava ostalih stalnih sredstava		10.306	87.551		
	Nabava stalnih sredstava u obliku prava		47.601	145.355		
	Rekonstrukcija i investicijsko održavanje		126.531	226.764		
	NETO NABAVA STALNIH SREDSTAVA (2.-1.)		1.168.035	1.665.262		70,14
	A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabava stalnih sredstava)		941.226	1.047.102		
	IV. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI					
1.	Primici od finansijske imovine		-	-		

Primljene otplate od pozajmljivanja drugim razinama vlasti					
Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama					
Primljene otplate od pozajmljivanja javnim poduzećima					
Primitak sredstava temeljem sudjelovanja u dionicama javnih poduzeća					
Primitak sredstava temeljem sudjelovanja u dionicama privatnih poduzeća i u zajedničkim ulaganjima					
Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja					
Primljene otplate od pozajmljivanja u inozemstvu					
2. Izdaci za finansijsku imovinu		-	-		
Pozajmljivanje drugim razinama vlasti					
Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim poduzećima					
Pozajmljivanje javnim poduzećima					
Izdaci za kupovinu dionica javnih poduzeća					
Izdaci za kupovinu dionica privatnih poduzeća i sudjeloavljevanje u zajedničkim ulaganjima					
Ostala domaća pozajmljivanja					
Pozajmljivanje u inozemstvo					
B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1.-2.)		-	-		
V. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBVEZAMA					
1. Primici od zaduživanja	446.000	-			
Primici od dugoročnog zaduživanja					
Zajmovi primljeni kroz Državu					
Primici od inozemnog zaduživanja					
Primici od domaćeg zaduživanja					
Primici od kratkoročnog zaduživanja	446.000	-			
Zajmovi primljeni kroz Državu					
Primici od inozemnog zaduživanja					
Primici od domaćeg zaduživanja	446.000				
2. Izdaci za otplate dugova	822.266	659.233			
Otplate dugova primljenih kroz Državu					
Inozemne otplate					
Otplate domaćeg pozajmljivanja	822.266	659.233			
Otplate unutarnjeg duga					
Otplate duga po izdanim garancijama					
Otkup duga					
C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1.-2.)	-376.266	-659.233			
UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)	564.960	387.869			

Rukovodstvo je Konsolidirano godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2017. godinu odobrilo dana 25.04.2018. godine.

Rektor:
Zoran Tomić

Konsolidirana Bilanca stanja na dan 31.12.2017. godine

Naziv institucije: Sveučilište u Mostaru

Opis	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Postotak (2/3)x100
1	2	3	4
I AKTIVA			
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	18.091.337	14.914.924	121
1.Novčana sredstva i plemeniti metali	13.993.265	10.346.860	135
2.Vrijednosni papiri			
3.Kratkoročna potraživanja	1.029.136	4.317.837	24
4.Kratkoročni plasmani	37.671		
5.Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama			
6.Zalihe materijala i robe	49.642	49.642	100
7.Zalihe sitnog inventara			
8.Kratkoročna razgraničenja	2.981.623	200.585	
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	92.462.358	93.423.436	99
9.Stalna sredstva	113.741.577	112.733.355	101
10.Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	21.455.471	19.522.502	110
11.Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	92.286.106	93.210.853	99
12.Dugoročni plasmani	2.000	2.000	100
13.Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana			
14.Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)	2.000	2.000	100
15.Vrijednosni papiri			
16.Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira			
17.Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)			
18.Dugoročna razgraničenja	174.252	210.583	83
UKUPNO AKTIVA (A+B)	110.553.695	108.338.360	102

II PASIVA			
C. Kratkoročne obveze i razgraničenja (19+...+24)	15.710.316	14.084.143	112
19.Kratkoročne tekuće obveze	990.800	896.539	111
20.Obveze po temelju vrijednosnih papira			
21.Kratkoročni krediti i zajmovi	418.102	225.102	186
22.Obveze prema zaposlenicima	1.378.316	1.355.652	102
23.Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama			
24.Kratkoročna razgraničenja	12.923.098	11.606.850	111
D. Dugoročne obveze i razgraničenja (25+26+27)	2.483.780	1.914.955	130
25.Dugoročni krediti i zajmovi	952.494	1.634.813	
26.Ostale dugoročne obveze	13.067	21.874	60
27.Dugoročna razgraničenja	1.518.219	258.268	
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	92.359.599	92.324.728	100
28.Izvori stalnih sredstava	92.111.160	92.324.728	100
29.Ostali izvori sredstava	1.006.401	1.006.401	100
30.Izvori sredstava rezervi	65.290	65.290	100
31.Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	1.344.106	1.151.466	117
32.Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	2.167.358	2.208.623	98
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	110.553.695	108.338.360	102

Rukovodstvo je konsolidiranoj Bilanci stanja na dan 31.12.2017. godine odobrilo dana 25.04.2018. godine.

Rektor:

Zoran Tomić

**Konsolidirano izvješće o novčanim tijekovima
Period izvješćivanja od 01.01. do 31.12.2017. godine**

Naziv institucije: Sveučilište u Mostaru

Redni broj	Pozicija	Iznos u KM
1	2	3
I NOVČANI PRIMICI		
1	Prihodi (od 2 do 6)	27.482.406
2	Prihodi od poreza	-
3	Neporezni prihodi	16.710.577
4	Tekući transferi (transferi i donacije)	10.748.469
5	Kapitalni transferi	23.360
6	Prihodi po temelju zaostalih obveza	-
7	Kapitalni primici i transferi (8)	1.268.738
8	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	1.268.738
9	Financiranje (od 10 do 12)	1.494.493
10	Primici od finansijske imovine	1.048.493
11	Primici od dugoročnog zaduživanja	446.000
12	Primici od kratkoročnog zaduživanja	-
13	UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1 + 7 + 9)	30.245.637
14	II NOVČANE ISPLATE	
15	Rashodi (od 16 do 21)	24.738.021
16	Plaće i naknade troškova zaposlenih	11.898.036
17	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	1.781.405
18	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	10.796.909
19	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	185.255
20	Kapitalni transferi	-
21	Izdaci za kamate	76.416
22	Kapitalni izdaci (redni broj 23)	999.916
23	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	999.916
24	Financiranje (25 + 26)	869.404
25	Izdaci za finansijsku imovinu	47.138
26	Izdaci za otplate dugova	822.266
27	UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15 + 22 + 24)	26.607.341
28	NETO NOVČANI PRIMICI / ISPLATE (13 - 27) ili (27 - 13)	3.638.296
29	SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	9.519.901
30	SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28 + 29)	13.158.197

Rukovodstvo je Izvješće o novčanim tijekovima za period izvješćivanja od 01.01. do 31.12.2017. godine odobrilo dana 25.04.2018. godine.

Rektor:
Zoran Tomić